

37.
YIL

mesam

VIZYON

TÜRKİYE MÜSİKİ ESERİ SAHİPLERİ MESLEK BİRLİĞİ DERGİSİ

ARALIK 2023 / SAYI 33

"BU BAŞARI ÖYKÜSÜNÜN MİMARLARI,
MESAM ÜYELERİDİR"

DESTANSI BİR BAŞARI ÖYKÜSÜ

*"MESAM tarihinde ilklerle dolu
bir dönem geride kaldı"*

ZEKİ MÜREN'İN
ARAMIZDAN AYRILIŞININ
27. YIL DÖNÜMÜ ANISINA
**ÜNAL ECEMİŞ'İN
KALEMİNDEN**

"SEYFETTİN SUCU'NUN
SESİ ÇOK GÜZELDİ.
BENİM DE **SESİM** ONDAN
GERİ KALMAZDI. ARA
ARA **BİRLİKTE** ŞARKI
SÖYLERDİK"

İSMAİL BADILLI

TURNALARIN
KANADINDA
**AŞIK ŞAHTURNA
& OZAN ŞİAR**

"ÖMRÜM BOYUNCA
MÜZİKLE İÇ İÇE
OLMAYA DEVAM
EDECEĞİM"
HASAN AŞIK

Seyahat Sağlık Sigortamız ile **İÇİNİZ RAHAT!**

Yılların tecrübesi ve yeniliklerin öncüsü
Demir Sağlık ve Hayat Sigorta seyahatlerinizde hep yanınızda!

Teminatlarımız ile **Dünyanın Her Yerinde**
Güvendesin!

Tıbbi Bilgi
ve Danışma

Tıbbi Tedavi
Teminatl

Tıbbi Nakil
Teminatl

Cenaze Nakil
Teminatl

RECEP ERGÜL
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Merhaba,

Bir dönemin sonuna geldik. Günler, haftalar, aylar ve yıllar çabucak geçip gidiyor.

Bize emanet ettiğiniz **MESAM**'a gözümüz gibi baktık.

Paramparça devraldığımız kurumumuzu, ülkemizin göz-bebeği ve saygın bir kurumu hâline getirmenin kıvancını taşıyoruz.

Kendi yaşamımızdan feda ettiğimiz ne varsa, bizden sevgisini ve ilgisini esirgemeyen bütün **MESAM** Üyelerine helâli hoş olsun.

Gönül ve vicdan rahatlığı içinde bir dönemi tamamlamanın yanı sıra, **MESAM** Üyelerimize hep ilkleri yaşattığımız için mutluyuz.

Fazla söze gerek yok sanırım.

Herkesin dilinde bir "Destansı Başarı Öyküsü" var.

Bu başarının baş mimarları, **MESAM** Üyeleridir.

MESAM, büyümeye ve telif pastasını büyötmeye devam edecek.

Saygıyla...

Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği (MESAM) Adına İmtiyaz Sahibi:
Recep ERGÜL

Genel Yayın Yönetmeni:
Tuba AKKAVAK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Dr. Mehmet BİTMEZ

Yayın Koordinatörü:
Eda ÇETİNER

Yayına Hazırlık:
Elif Esra KESER

Yayın Kurulu:
Selim ÇALDIRAN,
Zülfikar BEYHAN,
Hülya POLAT,
Gürsoy BABAOĞLU,
Fahri Teoman ALPSAKARYA

Danışma Kurulu:
Mustafa KUL, Dr. Haydar TANRIVERDİ,
Prof. Dr. Hayrettin İVGİN
Hasan KAPLAN, Selahattin DÜNDAR,
Songül DÜNDAR, Dr. Gökten AY

Görsel Yönetmen:
Didem GÜRKAN

Baskı:
Filmon Baskı Çözümleri
Organize Sanayi Bölgesi Eskoop
Sanayi Sitesi B.1 Blok No. 35
İkitelli 34306 İstanbul
Tel. 0212 671 57 40
Fax. 0212 671 57 43

İletişim:
MESAM
Sıracevizler Cad. Esen Sk.
Saruhan Plaza No:6 Kat:6
Bomonti 34381 Şişli - İSTANBUL

e-posta mesam@mesam.org.tr
Tel. +90 212 296 99 10
Fax. +90 212 296 99 24 - 26
Whatsapp. 0530 053 59 29

ISSN: 2757-5586

DR. HAYDAR TANRIVERDİ

ANADOLU'NUN NEFESİ
"DİLSİZ KAVAL"

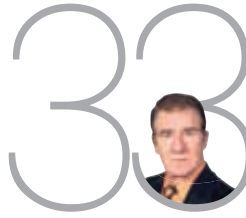

DR. MEHMET BİTMEZ

ULUSLARARASI KÜLTÜREL İLİŞKİLERİN
MÜZİK SANATINA ETKİ VE KATKILARI

ÜNAL ECEMİŞ

DERTLİ GÖNÜLLERE GİREN
İŞTE BENİM ZEKİ MÜREN

ENGİN ÇİR

"Yıldırım GÜRSES, "Cankuş" İsimli
Şiirimi Çok Beğenip Benden Alıp
Bestelemiştii ve Masasında En Son
Yaptığı Beste Olarak Kaldı"

MÜZİK DOSTU
MEKAN

MÜZİK DOSTU MEKAN
OLMANIN AVANTAJLARI

İSMAİL BADILLI

Seyfettin Sucu'nun Sesi Çok
Güzeldi. Benim de Sesim Ondan
Geri Kalmazdı. Ara Ara Birlikte
Şarkı Söyledik"

BAŞKANDAN	1
SON İKİ YILDA MESAM	4
MESAMDAN HABERLER	17
MAKALE DR. HAYDAR TANRIVERDİ.....	20
YAZI TURNALARIN KANADINDA AŞIK ŞAHTURNA & OZAN ŞİAR	22
MAKALE DR. MEHMET BİTMEZ.....	26
RÖPORTAJ ÜNAL ECEMİŞ.....	30
RÖPORTAJ ENGİN ÇIR.....	33
RÖPORTAJ İSMAİL BADILLI.....	34
RÖPORTAJ USLU KANBAY	36
HUKUK AV. MELİHA AKBİLEK (LL.M.)	38
MÜZİK DOSTU MEKAN	40
RÖPORTAJ AYDIN AYDIN.....	46
RÖPORTAJ AHMET SATILMIŞ	49
RÖPORTAJ HASAN AŞIK	50

22 AŞIK ŞAHTURNA
& OZAN ŞİAR
TURNALARIN KANADINDA

USLU KANBAY
"MESAM Bizim Bel Direğimizdir"

46 AYDIN AYDIN
"Toplumsal Meselelere
Duyarlı Olmak, Sanatımı
Bunun İçin İcra Etmek
İstiyorum"

49 AHMET SATILMIŞ
"Türk Müziği Hiçbir Zaman Ölmez"

50 HASAN AŞIK
"Ömrüm Boyunca Müzikle
İç İçe Olmaya Devam
Edeceğim"

"Uyğun mütəvəllimlərin
qaydına baxmaq və
məqsətlə təhsilə ehtiyac
hər bir
tələbənin fəxrinə ehtiyac
hər bir bələdiyyənin məqsətlə
məqsətlə baxmaq və təvəllimlərinin"

A. Atatürk

“Bu Başarı Öyküsünün Mimarları, MESAM Üyeleridir.”

“Destansı Bir Başarı Öyküsü”

Recep ERGÜL / **MESAM Yönetim Kurulu Başkanı**

MESAM tarihinde ilklerle dolu bir dönem geride kaldı.

Türkiye'nin ilk ve en büyük müzik meslek birliği olan MESAM, 30 Haziran 2021'de kurum tarihinin en yüksek katılımı 16. Olağan Genel Kurulunu gerçekleştirerek ilklere sahne oldu.

Kurum tarihinde ilk kez çarşaf oylama yerine blok oylama tercih edildi ve **Recep ERGÜL Başkanlığındaki Değişim ve Reform Grubu**, geçerli 980 oyun 907'sini alarak rekor bir destekle göreve geldi.

Blok oylama ile seçilen yönetim, değişimi hemen başlattı ve peş peşe reformlar hayata geçti. Ne var ki tüm dünyayı derinden sarsan **COVID-19**, ekonomik ve sosyal alanda hayatımızı doğrudan etkilemeye

devam ediyordu. **MESAM**'da bundan payını fazlasıyla almış, işletmelerin ve otellerin kapalı olması nedeniyle UMK alanında hiçbir varlık gösterememişti.

Sorunlar bununla da bitmiyordu. Çatı örgütümüz **CISAC**' **MESAM**'ı ihraç etmişti. **MSG** ile ilişkiler tamamen kopmuş ve bu nedenle pek çok ülke **MESAM** ve **MSG**'nin alacağı teliflere bloke koymuştu.

İşte böylesine zor ve sıkıntılı dönemde işbaşı yapan **Recep ERGÜL Başkanlığında ki** yeni yönetimin işi gerçekten çok zordu. Lakin onlar büyük bir başarı hikayesi yazmaya kararlıydılar.

*CISAC (The International Confederation of Societies of Authors and Composers)

2021 - 2023

SON İKİ YILDA MESAM

1 **MESAM**, hantal yapısından hızla çıktı. Şeffaf, adil, güvenilir, hesap verebilir ve tamamen liyakat esaslı bir yapılanmaya gidildi. Olağanüstü tasarruf tedbirleri alındı. Mesam hızlı, etkin ve üye odaklı bir kurum hüviyetine büründü.

2

CISAC'tan ihraç edilmiş olan **MESAM**, kısa sürede tekrar üyeliğe alındı.

3 **MSG** ile uzun vadeli işbirliği protokolü imzalandı. Dağıtım, dökümantasyon, lisanslama ve veri taban eşleştirmesi sonucu **MESAM** ve **MSG** fiilen birleşti.

4 Kuruma ulaşamayan üyelerin bu sorunları hemen giderildi ve kurulan çağrı merkezi ile hem telefon hem de WhatsApp üzerinden hızlı ulaşımın önü açıldı.

5 **MESAM** üyeleri, kurum tarihinde ilk kez kurumun merkezine konuldu. Üye odaklı yönetim anlayışı sayesinde doğum günleri ve diğer tüm özel günlerinde hatırlanıyorlar.

Sadece popüler isimler değil, nerede yaşarsa yaşasın tüm üyeler eşit muamele gördü. Cenazeler, hastalıklar vb. durumlarda **MESAM**, üyelerinin yanında oldu.

Kimsesizler mezarlığında yatan ve mezarı olmayan üyelerimiz ile imkânı olmayan üyelerimizin mezarları yapıldı.

6 Huzurevlerinde yaşayan **MESAM** üyeleri ile hasta olan üyeler ilk kez ve düzenli olarak ziyaret edildi.

7 **MESAM** tarihinde yine bir ilk gerçekleştirdi ve bankadan alınan 5 milyon lira promosyon, kasaya konmayıp üyelere dağıtıldı.

8 Telif gelirleri 4 katına çıkartıldı. Türkiye'nin ilk ve en büyük meslek birliği **MESAM**; Otel, Restaurant, Cafe ve tüm umumi mahal lisanslamalarını, sadece 2,5 yılda **MESAM** tarihinde yapılan toplam lisanslamaların tam 2 katına çıkarttı. Sayın bakan ziyaret edilerek sorunlar paylaşıldı. Sayın Bakanın talimatıyla, 81 ilimizin Emniyet Müdürlüğüne yazılan yazı neticesinde lisans güvenliği sağlanmış oldu.

9

Cumhuriyetimizin Kurucusu **Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK**, **MESAM** tarihinde ilk kez **ANITKABİR** resmi ziyareti ile anıldı.

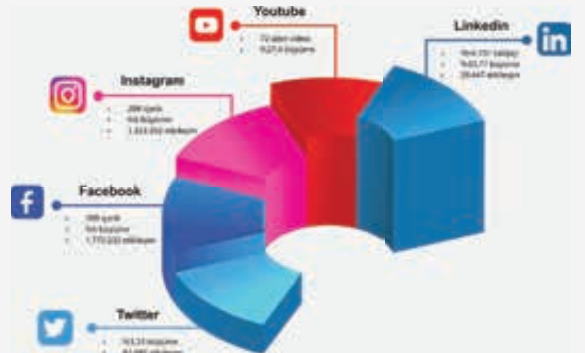

10 **MESAM CEPTÉ** uygulaması hayata geçirildi ve üyelerin hizmetine sunuldu.

Şeffaflığı en önemli ilke olarak benimseyen **MESAM** yönetim kurulu, tüm işleyişi ve süreci üyeleriyle paylaşmaya özen gösteriyor. Üyelerin merak ettiği her şey bir tıkla **MESAM CEPTÉ** uygulamasında yer alıyor.

11 Digital Platform lisanslamalarında ade-ta devrim niteliğinde sözleşmeler yapıldı. **Youtube, Spotify, Facebook, Netflix** ve diğer tüm mecralarda Avrupa standartlarında olağanüstü iyileştirmeler yapıldı.

12

Telif Bilincini oluşturmak ve yaygınlaştırmak amacıyla “**Müzik Dostu Mekân**” projesi hayata geçirildi. Bir işletmenin sunacağı hizmetler arasında müziğin büyük öneme sahip olduğu gerçeğinden hareketle, mekânların sunmuş oldukları müzik değerini ön plana çıkarmak, müzik yayınına yasal hale getirmek, müşterilerine iyi müzik sunan mekânların aynı zamanda fikri haklara özen gösterdiğini ve bu kapsamda müzik üreticilerine destek olarak müziğin gelişmesine katkı sağladığını vurgulamak amacıyla proje geliştirildi. Bu sayede lisans sözleşmesi imzalayan mekânlar, “**Müzik Dost Mekân**” olarak adlandırıldı ve bu kapsamdaki işletmeler için sosyal medya platformları kullanılarak kamu nezdinde özel bir algı yaratıldı.

13

Türkiye’de bir ilk olan ve telif tarihçemizde önemli bir dönemeçi temsil eden konaklama tesislerinin lisanslanmasına ilişkin proje, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığının değerli destekleriyle gerçekleştirildi. Tüm müzik meslek birliklerini içine alan bu proje ile tüm konaklama tesislerinin faaliyetlerini sürdürebilmesi için Bakanlığımızdan alması gereken Turizm İşletme Belgesi ve Turizm Yatırımı Belgesi için müzik alanındaki tüm meslek birliklerinden birleştirilmiş tek usulle Müzik Lisans Belgesi alması koşul haline getirildi.

Bu kapsamdaki işlemlerin yürütülebilmesi için **MESAM** ve **MSG** bir araya geldi ve Müzik Sektöründe Eser Sahipleri Federasyonu (MSF) kuruldu, konaklama tesislerine dönük tüm lisanslama işlemleri **MSF** eliyle yürütülmeye başlandı.

14

MESAM ve diğer kardeş müzik meslek birlikleri, Türkiye’de bir ilki hayata geçirdiler. **Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri ERSOY** ile yaklaşık 2 yıl süren görüşmeler sonucu, ilk kez 20.000 civarındaki otel, motel, pansiyon ve konaklama tesisi zorunlu lisans kapsamına alındı.

› 15

Konser lisanslamaları konusunda bugüne kadar yetersiz kalan **MESAM**, 2022 yılında yönetim kurulunca yapılan çalışmalarla çok sayıda sözleşmeye imza attı. Kamuoyunda "**Telif Baskını**" olarak değerlendirilen tespit çalışması, günlerce ülkemiz gündeminde yer tuttu.

› 16

Şehir dışından gelen üst kurul üyelerine ödenen harcırah tamamen kaldırıldı. Bu şekilde büyük bir tasarrufa gidildi ve haksız kazancın önüne geçildi. Her konuda ciddi tasarruf tedbirleri alındı ve birlik bütçesinin açık vermesinin önüne geçildi.

› 17

MESAM, başta muhasebe olmak üzere tamamen şeffaf bir kurum haline getirildi. Önceki yıllarda **MESAM** mevduatını çalıştığımız bankalar yönetirken, ilk kez kurulan finans biriminin başına uzman bir bankacı getirildi ve her geçen gün yükselen bir kazanç ivmesi yakaladı.

› 18

Kurum tarihinde ilk kez, hem de en merkezi lokasyonda mülk satın alındı. Türkiye'nin ilk ve en büyük müzik meslek birliği olan **MESAM**, faaliyetlerini artık kendi binasında gerçekleştirecek. Bina satın alımı üyelerden yapılan kesintilerle değil, bir kısmı birlik payı bir kısmı ise oldukça düşük faizle alınan banka kredisiyle karşılandı.

Bina işleyişinde ayrıca içerisinde kâr amacı gütmeyen **MESAM TV** ve **MESAM CAFE**'de aynı binada hizmete girmiş olacak.

› **19** Bütün satın alımlar, kamuya açık şekilde yapıldı ve ihaleye herkesin katılması sağlandı.

› **20** **MESAM**, iştirak şirketi **ALLEGRO A.Ş**'ni hayata geçirdi. **ALLEGRO**, kurmakta olduğu ar-ge ekibi ve güçlü iş birlikleriyle eser sahiplerine geniş çaplı destek sunmayı, onları bilinçlendirmeyi, özgün ve yenilikçi projeleri ile müzik endüstrisine katkı sağlamayı amaçlayıp, eser ve hak sahiplerinin, sanat dolu yolculuklarında daima yanında olmayı amaçlıyor. Üyelerimize daha fazla kazanç hedefliyor ve bu doğrultuda çalışmalarımızı yürütüyoruz.

› **21** **MESAM** pek çok çalışmasının yanı sıra bir yeniliğe daha imza attı. Ülkemizde ilk kez bir meslek birliği bütün üyelerine ferdi kaza sigortası yaptırdı. Kazaya bağlı iş görmezlik raporu alan tüm üyeler, rapor gün sayısı kadar günlük 2.000 TL. teminatla geçen yıl olduğu gibi bu yılda güvence altına alındı.

› **22** Üyelerinin hayat şartlarını iyileştirmek gayesiyle yola çıkan yönetim kurulu, kaza sigortasının yanı sıra **Özel Sağlık Sigortası**nda da yeniliklere imza attı. Geçmiş yılların üstünde bir sayıyla tam 2400 değerli **MESAM** üyesine, özel sağlık sigortası yaptırıldı. Bu yıl Özel Sağlık Sigortasına hak kazanan üye sayısı tam 2 katına çıkartıldı. Üstelik Özel Sağlık Sigortası için sosyal fonda biriken tutar yetersiz kalınca, ilk kez birlik payından takviye yapıldı.

23

MESAM'ın bilgi ve birikimini Türk dünyasıyla paylaşmak Türkiye, Kazakistan, Özbekistan, Azerbaycan, Ukrayna, Gürcistan gibi birçok ülkeden teliflerimizi almak, bu ülkelerde iş birliği içerisinde telif toplamak konusunda prensip anlaşmasına varıldı.

MESAM öncülüğünde 9 ülkenin katıldığı Bakü'deki toplantılar ise bu konudaki öncü çalışmalardan oldu.

Bu yıl da uluslararası ilişkilerde büyük atılım sağlandı ve önceki sözleşmelerin en az 4 katı farkla yeni sözleşmeler yapıldı.

24

Sivas'ın Divriği ilçesinde yapılan **Ozan Ali KIZILTUĞ Kültür Evi**'ne katkıda bulunuldu.

25

Yönetim kurulunun çabalarıyla 2 ayda bir çıkan **Vizyon Dergisi** yeni yönetim ile adeta sahalara geri dönüş yaptı. Uzun bir aranın ardından yeniden basılı ve dijital olarak yayınlanmaya başlandı.

26

MESAM araç sayısı, 1 den 3 e çıkartıldı.

27

2 Temmuz 1993 yılında Sivas Katliamında yitirdiğimiz büyük Ozan Muhlis AKARSU adına, kurumumuzun kasasından tek kuruş çıkmayacak şekilde bulduğumuz sponsorluk neticesinde **MUHLİS AKARSU KÜLTÜR EVİ, MESAM** tarafından tamamlanıp hizmete açıldı. Çok sayıda halk ozanının yanı sıra siyaset ve bürokrasiden birbirinden değerli isimlerin katılımıyla hem **Madımak Otel** önünde hem de **Minarekaya Köyü**'nde Muhlis AKARSU adına yakışır anma programı ve açılış gerçekleştirildi.

28

Ve hepimizi derinden etkileyen **6 Şubat Depremi**.

Deprem bölgesinde yaşayan bütün üyelerimize aynı gün ulaşıldı ve ihtiyaçları soruldu. Depremden etkilenen üyelerimize toplam 5 milyon TL. nakit desteği sunuldu. Yönetim Kurulu Başkanımız Recep ERGÜL ve heyeti, depremin vurduğu tüm illerdeki üyelerimizin acılarını sarmak için 8 gün boyunca yanlarında bulundu.

mesam

“Şeffaf ve eleştiriye açık
yönetimimizle
sizlere hizmet vermekten
gurur duyuyor ve layık
olmaya çalışıyoruz.”

Unutmayın,
BİZ MÜZİK İÇİN VARIZ!

MESAM Yönetim Kurulu Başkanı
Recep ERGÜL

» YAYINCILIK ALANINDA MÜZİK LİSANSI UYGULAMALARI ÇALIŞTAYI

Sayın Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın desteği ile **MESAM** ve **MSG** ev sahipliğinde, Telif Hakları Genel Müdür Yardımcısı Sayın Fatoş ALTUNÇ moderatörlüğünde 17 Ekim 2023 tarihinde İstanbul/AKM'de "Yayıncılık Alanında Müzik Lisansı Uygulamaları" konulu çalıştayı gerçekleştirdik.

Çalıştay'da, müzik meslek birlikleri ile yayıncılık alanındaki kuruluşlar arasındaki müzik lisans anlaşmalarına ilişkin ulusal ve uluslararası

uygulamalar detaylı şekilde değerlendirildi. İlginin üst düzey olduğu çalıştayda, geleceğe yönelik tüm paydaşlar açısından adil ve daha kolay bir lisanslama sisteminin temellerinin ivedilikle atılması için iyi niyet mutabakatına varıldı.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdür Yardımcısı Sayın Fatoş ALTUNÇ'a ve Meslek Birlikleri Koordinatörü Sayın Ahmet Yener Koçak'a, RTÜK Üst Kurul Başkan Yardımcısı Sayın

İbrahim USLU'ya ve İstanbul Bölge Müdürü Sayın Murat Arslan'a, CISAC Avrupa Direktörü Sayın Mitko CHATALBASHEV'e, Norveç Meslek Birliği TONO Uluslararası Direktörü Sayın Inger Elise MEY'e, TVYD Genel Başkanı Sayın Fatih SAVAŞ'a, Müzik Alanındaki Meslek Birliklerinin kıymetli Başkanlarına ve yöneticilerine, Yayın Kuruluşlarının kıymetli temsilcilerine ve yöneticilerine çalıştaya göstermiş oldukları ilgi ve katılımları için teşekkür ederiz.

» AZERBAIJAN FİKRİ MÜLKİYET PROJELERİ

MESAM Yönetim Kurulu Başkanı Recep ERGÜL ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selim ÇALDIRAN, Azerbaycan Kültür Bakanı Sayın Adil KERİMLİ ile Fikri mülkiyet projeleri konulu görüşmelerini gerçekleştirdi.

Sayın Adil KERİMLİ 'ye nezaketi için teşekkür ederiz.

MESAM Yönetim Kurulu Başkanı Recep ERGÜL, Yönetim Kurulu Üyeleri Fuat GÜNER, Tuba AKKAVAK ve 52. Hükümetin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Şair, Yazar ve Besteci Mustafa KUL birlikte katılım sağladıkları, TURGUT UYAR ŞİİR ÖDÜLLERİ sahiplerini buldu.

MESAM'ın katkılarıyla ve Şair, Yazar, Akademisyen Yelda KARATAŞ'ın öncülüğünde Barış Manço Kültür Merkezi'nde gerçekleşen ödül töreninde, **MESAM** Özel Ödülüne Bitlis'ten katılım sağlayan Murat KAYA layık görüldü.

Şair, Yazar ve Akademisyen Sayın Yelda KARATAŞ, Esra ALGAN ve emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

» TURGUT UYAR ŞİİR ÖDÜLLERİ SAHIPLERİNİ BULDU

» BNP PARİBAS CARDİF İLE SİGORTA ANLAŞMASI

MESAM Yönetiminde bir ilk gerçekleştirip, geçen yıl yapmış olduğumuz "Ferdî Kaza Sigortası" anlaşmamızı, 2023-2024 dönemi için BNP Paribas

Cardif ile yeniden sağlamış bulunuyoruz.

31 Ekim 2023 tarihinden itibaren yenilemiş olduğumuz sigorta

anlaşması sayesinde, siz değerli üyelerimizin yararlandığı avantaj ve hakların devam ettiğini hatırlatmak isteriz.

» KURUCU ÜYELERİMİZ'E SAYGI

MESAM Yönetim Kurulu Başkanı oldukları dönemde, kurumumuzun saygınlığını arttırmak ve sükunetini sağlamak için büyük katkılar sunan çok kıymetli **MESAM** Kurucu Başkanlarımız Sayın Nevzat SÜMER ve Yıldırım GÜRSES'i, **MESAM** Yönetim Kurulu Üyesi Tuba AKKAVAK ve Denetleme Kurulu Başkanı Cenizhan MUTLU mezarı başında saygı ve özlemlerle andık.

» 29 EKİM CUMHURİYET ETKİNLİĞİ

Cumhuriyetimizin 100. yıl kutlamaları kapsamında Şişli Belediyesi'nin düzenlediği 29 Ekim Etkinliğinde Beledi-

ye Başkanımız Muhammer KESKİN'e **MESAM** adına Yönetim Kurulu Üyesi Tuba AKKAVAK eşlik etmiştir.

» 3. KÜLTÜR ENDÜSTRİSİ VE TELİF HAKLARI SEMPOZYUMU

8-9 Aralık 2023 tarihinde Doğu Üniversitesi, Telif Hakları Derneği ve **MESAM** iş birliği ile "Müzik Endüstrisinde Telif Hakları Sempozyumu" gerçekleştirildi. Sempozyumda çeşitli üniversitelerden akademisyenler ile meslek birliği-

miz temsilcilerinin sunumları yer aldı. **MESAM** olarak meslek birliklerinin uygulamada yaşadığı sorunlar ve edisyon sözleşmelerinin hukuki niteliği hususunda sunum gerçekleştirildi.

Uzun yıllardan bu yana Anadolu'da varlığını sürdüren **dilsiz kaval** çalgısı, bugün bütün dünyada kültür temsiliyeti açısından Anadolu'nun nefesi haline gelmiştir.

Dr. Haydar TANRIVERDİ

Anadolu'nun Nefesi

“Dilsiz Kaval”

Kaval çalgısının kökü mitolojik çağlara dayanmaktadır. İnsan nefesinin bir erik ya da kızılık ağacından yapılmış boruyla birleşmesinin sonucu Anadolu'nun sesi, nefesi olmuştur. Kaval kelimesi Türkçe olup, “Mahmut Ragıp Gazimihal'in “Türk Ötkü Çalgıları” nda içi delik olan”, “boş şey” anlamında kullanılan “kav” kelimesinden türemiştir.

İçi boş olan silindirik şeklinde bir gövdeye delikler açılması ile oluşan kavalın ilk yapım yılları yazının bulunuşundan on binlerce yıl eskiye dayanmaktadır. Ülkemizde “dilsiz ço-

ban kavalı” olarak bilinen bu çalgının ilk bakışta fiziksel yapı itibari ile sade bir şekle sahip olduğu göze çarpmaktadır. Araştırmacılar, çalgının bu yalın yapısından dolayı en eski nefesli çalgılardan olduğu konusunda neredeyse görüş birliğine varmaktadır. Ön yüzünde yedi, arka yüzünde de bir perde deliği bulunmaktadır. Ayrıca kavalın alt kısmında dört tane de kapatılmayan delik bulunmaktadır. Halk arasında bunlara “şeytan deliği” veya “cin deliği” denmektedir.

Günümüzde kavalların ağız kısmı, ağaç ve boynuzun yanı sıra derlin gibi sentetik maddelerden yapılmaktadır.

Kavalın boyu uzadıkça iç çapı da genişlemektedir. Pest tonlar için uzun, tiz tonlar için daha kısa kavallar kullanılmaktadır. Kavaldan daha yüksek ve kaliteli bir ton elde etmek ayrıca kavali nem, sıcaklık vb. dış etkenlerden korumak için periyodik olarak içten ve dıştan sıvı bir yağla -tercihen badem yağıyla- yağlama işlemi gerçekleştirilmektedir.

Dilsiz kaval, ülkemizin hemen tüm bölgelerinde, ayrıca yakın coğrafyamız olan

Bulgaristan, Makedonya ve Yunanistan'ın kuzey bölgelerinde yaygın olarak kullanılan, "kaval ailesi" çalgılarının en önemli üyelerinden biridir. Dilsiz kaval çalgısı, kendisine has ses rengi, kromatik yapısı ve ses sahasındaki genişliği bakımından geleneksel müziklerin icrasında yaygın olarak kullanıldığı gibi günümüzde farklı müzik türleri içerisinde de tercih edilen bir çalgı haline gelmiştir.

Yaygın olarak çobanların icra ettiği bir saz olarak bilinen ve bu sebeple ilkel, teknik kapasitesinin yetersiz olduğu düşünülen kavalın, uzunca bir süre orkestra içinde yer alabileceği fikri oluşmamıştır. Kavalın ülkemizde orkestra içerisinde ilk kullanılışı Arif Sağ ile başlamıştır. Sonrasında Sinan Çelik, kavalın fiziki ve perde yapısı üzerinde uzun süreli alan araştırmaları ve atölye çalışmalarında bulunarak dilsiz kavalın günümüzde kullanılan formuna kavuşmasını sağlamıştır. Benzer şekilde kavalın solo ve orkestra içerisindeki icra anlayışının oluşmasında da Çelik'in önemli katkıları bulunmaktadır.

Ses alanının genişliği ve perde yapısının kromatik olması halk türkülerinin kavalla başarılı icra edilmesine olanak tanımaktadır. Buğulu ve dramatik ses tonuyla uzun havaları ve ağır türküleri, lirik ses tonuyla da coşkulu havaları (barları, halayları, horaları, horonları, zeybekleri, karşılamaları) icra etmek mümkündür.

Ülkemizde kaval eğitimi formal olarak ilk kez 1975 yılında kurulan İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda başlamıştır. İTÜ TMDK öncülüğünde başlayan kaval eğitimi günümüzde ülkemiz çatısı altında Türk Müziği eğitimi veren tüm konservatuvarlarda yer almaktadır. Türk Halk Müziği icra kurumlarında ve serbest müzik piyasasında yaygın bir şekilde icra edilmektedir.

Uzun yıllardan bu yana Anadolu'da varlığını sürdüren dilsiz kaval çalgısı, bugün bütün dünyada kültür temsilyeti açısından Anadolu'nun nefesi haline gelmiştir.

Müziğe Adanmış Bir Hayat

1963'de Erzincan'ın İliç ilçesinde doğdu. 1983 yılında İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler bölümünde müzik eğitimine başlayıp 1987 yılında mezun oldu. Aynı kurumda 1988 yılında Öğretim Görevlisi olarak çalışmaya başladı. 1995 yılında İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsünde Türk Halk Müziği alanında Yüksek Lisans eğitimini, 2020 yılında da Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halk Müziği alanında Sanatta Yeterliğini (doktora) tamamladı.

Konservatuvarın Türk Halk Oyunları, Müzik Teknolojileri, Çalgı Eğitim ve Ses Eğitimi Bölümlerinde Ana Sanat Dalı Başkanlığı ve Bölüm Başkan Yardımcılığı, Bised Başkanlığı görevlerinde bulundu.

1985 yılından günümüze kadar halk eğitim merkezlerinde, birçok akademik eğitim kurumlarında eğitimci ve dilsiz kaval sanatçısı olarak görev aldı. Dünyanın birçok ülkesinde dilsiz kaval sanatçısı olarak ülkemizi temsilen birçok solo ve karma konserler verdi, workshop çalışmalarında bulundu. Ayrıca birçok sempozyum, kongre, panel vb. bilimsel toplantılara katıldı.

Sahne, kaset, plak çalışmalarının yanı sıra bilgisayar destekli

müzikle ilgilenip, 1980'li yıllardan günümüze dek aralarında Nuray HAFİFTAŞ, Güler IŞIK, Gülay, Fatih KISAPARMAK, Zeynel ABA, Kerem ALIŞIK Prof. Dr. Erol PARLAK, Dr. Erhan USLU ve Hamdiye EROL gibi sanatçıların da yer aldığı 150'ye yakın müzik albümünde müzik yönetmeni, icracı ve aranjör olarak görev aldı.

Müzik yarışmalarında jüri üyeliği, danışmanlık ve ihtilaflı müzik eserleri davalarında bilirkişi olarak görevlerde bulundu.

T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Türkiye Halk Oyunları Federasyonu'nda Müzik Kurulu Üyeliği, T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Daire Başkanlığı Seçici Kurul Üyeliği görevlerinde bulundu. Zonguldak, Eskişehir ve Yalova'da usta öğretici yetiştirme kurslarında eğitimci olarak görev yaptı. Yapmış olduğu çalışmalardan dolayı yurt içi ve yurt dışında birçok resmi kurum ve kuruluşlardan teşekkür aldı.

Halen, İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, Çalgı Bölümü'nde Öğretim Görevlisi olarak bilimsel ve sanatsal çalışmalarını yürütmekte, MESAM'da teknik bilim kurulu başkanı olarak görev yapmaktadır. Evli ve bir kız babasıdır.

Ozan ŞAHTURNA ve Ozan ŞİAR'ın, 2021 yılında toprağa sirlanan kızları Şafak Melodi (Toprağı Işık Nur olsun) anısına.

Turnaların Kanadında

Aşık ŞAHTURNA & Ozan ŞİAR

“An olur ki bir anı, bir ömre bedel olur sevgisiyle, umuduyla
Bazen gözlerim doluyor, lakin hüznün yansıtan yanağımdan süzülen
göz yaşlarım gitmesin diye; gözlerimi kapatmayıp gülüyorum ya.
İşte öyle bir şey.”

Bir çoğumuzun çeşitli nedenlerle vasil olduğumuz Almanya'da memleket özlemi ayrı yer tutmakla beraber; mekan tuttuğumuz ülkede olumlu acı tatlı anılara tanık olduk, olduk.

Memleketimizde cereyan eden olumlu olumsuz kimi uygulamalar pek çok ülkelerde olduğu gibi, Al-

manya'da da yaşandı, yaşanmaya devam ediyor.

Her meslek ve meşrebden insanların yaşamlarında hissettikleri, bazen yüreklere acı hançer gibi saplanan İnsan Hikayeleri...

Deyim yerindeyse 'Bakmayın öyle üzümlük gürlendiğime, bazen de işi şakaya vurup güldüğüme.

O kadar doluyum ki, biri sarılsa saatlerce ağlarım' yıllar ötesinden seslenen filozofi söz gibi.

Bir deyim var; doyduğün yer mi, doğduğün yer mi memleketin?

Bence keskin çizgilerle kesip atmalı bu yapay ayrımı. Her ikisi de yerine ve koşullara göre önem arz eder insan yaşamında.

Aşık ŞAHTURNA

Nam-ı diğer Türkü Ana ŞAHTURNA Sanatçı Yazar Aktivist

1950 Sivas Gürün doğumludur. Çocuk yaşlarda yüreğinde müzik nağmelerini şiire dökerek gittikçe kendine özgün lirik sesi, renkli sözleri, içli besteleriyle ünü yurt geneline yayıldı. Çağının tanığı, sanığı özgün yapıtlarıyla yurt çapında ve uluslararası gözde sembol kadın türkücü ozanı olarak pek çok üniversitelerde araştırma ve yüksek lisans tezlerine konu oldu. Şahturna, Ozanlık Onur Ödülü, Barışa Semah Duranlar

Barış Ödülü, Dostluk Özgürlük ödülleri ve yüzlerce evrensel plakette sanatını mücadelesini süsledi. Yüzlerce plakta, CD, albüm, kitaplar, dergiler ve TV'lerde, yayınlanan türkülere, binin üzerinde şiire imza attığı çok yönlü umut, özgürlük, barış, doğa ve sevda türküleri çeşitli sanatçılar tarafından seslendirildi. Yurt içi ve Avrupa da sanata, kültüre; sanatçı yazar eşi Ozan Şiar ile öncülük etti. Dünya rekorlar kitabına ve ansiklopedilere geçti. Yüzlerce genç kızlara bir çok kurumlara adı verildi. "Prof. Tiago, U. Reinhard Türk Aşık ozanlar Türkische Aşık und Ozan Sängler und Poeten mit der Ethnologische Museum Laute 2016-1989 Türkü Değişlerin Anası, Barış Umudun Turnası" olarak; bin civarında yayınlanmış ve yayına hazır müzikal besteleri, şiiri bulunan çok yönlü sanatçı yorumcu halk ozanı Şahturna, besteleri ve şiirleri seçkin Hak Müziği Sanatçıları ve modern folk tarzda yorumcular tarafından eserleri seslendirildi.

ŞAHTURNA & Ozan ŞİAR Kültür ve Sanat Evi'nin Onursal Başkanı, MESAM, Gema gibi yurt içi ve uluslararası pek çok kurumun üyesi, Atgb Avrupa Türk Gazeteciler Birliği Onur Üyesidir.

Özlem duvarında açan çiçek, böcekler; eş dostdan, özellikle yarenden ulaşan el yazması kınalı mektuplar bilincine ve ruhuna köşkler inşa eder; yaşadığın yer baraka olsa bile...

Hele ki, memleketden gelen eşler arasında kültür, sosyal ve toplumsal çatışmalarda mizah oluşturan;

-Sakin bana Karışma, ardımda Jobcenter var!

Kısa örneklerden, aile içi tartışmalarda eşler biraz olsun ekonomik bağımsızlığı elde ettiklerinde, eşine hitaben isyankar, hırçın sesle;

-"Heyyy, bana karışma haaaaa..."

Bana Jobcenter (Sosyal Yardım Dairesi) bakıyor. Nafakam ordan, sana mahkum değilim!" Öyküler dolusu yaşam kareleri.

Yaşanmış reel dramlar ve acı gerçekler, cam kırıkları gibidir; söylesem dilim, yutsam boğazımı yaralıyor.

Ailedeki sevgiyi, saygıyı aşındıran acı tartışmalar unutulmaz tarihi karelerden.

Ki, bu aile dramlarındile getirdiğim öykülerim, müzik bestelerim ve ede-

"Bakmayın öyle üzülp gürlediğime, bazen de işi şakaya vurup güldüğüme."

O kadar doluyum ki, biri sarılsa saatlerce ağlarım"

bi kitaplarımda yurt içi ve uluslararası yayınlarda yankı buldu.

Kültür sanat maratonumuzda sevgiye, umuda, özleme kanat çırpan kelebekler misali uçuveriyor nağmeler.

Öyle anlar olur ki, nemlenir gözlerin. Demlenir, çay misali yudumların özlemi, derdi, kederi.

Edebiyat, öykü, şiir marangozu olarak göçmene, emeğe, sevgiye dair şekil vermeye çalıştığımı yaşamımda birçok haksızlıklara ve tarafgir uygulamalara maruz kaldığım oldu yer yer.

Somut örneklerden, üyesi bulunduğum müzisyen, bestekar ve söz yazarları kurumlarında ve çeşitli edebiyat alanlarında, sosyal, siyasal ve kültürel arenada birçok başarılı sanatsal, müzikal edebi bestelere imza atmamıza, çeşitli dillerde, üniversite, akademik alanlarda örnek gösterilmesine rağmen.

Haksızlıklara değindiğimiz, üç maymunları oynamadığımızdan birçok yaptırımlara maruz kaldık.

Keza, seslerine ses olduğumuz göçmen işçi kardeşlerimizin somut dertlerini dile getiren bestelerimizden, candan kaynayan dizelerimizle Almanya'da göçün 60. yılına denk düşen bir türkü şiirimizle renk katalim tamamıza...

An olur ki bir anı, bir ömre bedel olur sevgisiyle, umuduyla...

Bazen gözlerim doluyor, lakin hüznün yansıtan yanağımdan süzülen göz yaşlarım gitmesin diye; gözlerimi kapatmayıp gülüyorum ya. İşte öyle bir şey.

Ozan ŞİAR

Bestekar, Şair, Yazar, Gazeteci ve TV Yayın Yönetmeni

Kars doğumlu Sanatçı Ortaokul ve Liseyi Ağrı'da yatılı okudu. Müzik yarışma sınavlarını üstün başarıyla kazanarak yüksek öğrenimini sürdürdü Gazi Üniversitesi Eğitim Enstitüsü Müzik bölümü, Gazi Üniversitesi Eğitim Enstitüsü Türk Dili Edebiyatı Bölümüne geçiş yaptı. Bakanlıklarda kamu görevlerinde bulundu. Basın-yayımda gazetecilik ve yazarlık yaptı.

Yaşamı, renkli şiirleri, özgün yazıları ve nakşettiği besteleri yurt içi ve yurt dışı üniversitelerde araştırma, yüksek lisans tezlerine konu oldu. Avrupa geneli başta olmak üzere, yurt içi pek çok ülkelerde konserlere, TV., sanatsal, kültürel ve toplumsal etkinliklere katıldı. Sanat, edebiyat, kültür yüklü toplumsal kervanda; insanlık özgürlük aktivitelerinde öncü özgünlüğünde bedeller ödedi.

Ozan Şiar ileri düzeyde Türkçe, Almanca konuşup yazmakta, kısmen İngilizce 'ye haiz. Şiir ve bestelerini, yönetmenliğini yaptığı yapıtlarını birçok sanatçılar seslendirdi. Kliplere yönetmenlik yapan Ozan Şiar,

özgün çalışmalarıyla pek çok sanat, kültür, edebiyat ve toplumsal kurumlarda üye, kurucu, yönetici, akademik alanda danışmanlık yapmaktadır. Almanya Lernstadt'da müzik eğitmenliği ve dil hocalığı yaptı. Yaşamını, çalışmalarını sanat çıkarımız, insanlık mücadelesinin, özgürlüğün yılmaz öncülerinden türkü ana ozan ŞAHTURNA barışın turnası ile 1987'de hayatlarını birleştirdi. Şafak Melodi (başarılı müzisyen, sinema oyuncusu, şair, yurt dışı akademik eğitilmiş, Tarih ve Sanat Öğretmeni) ve Şirin adında iki kızları dünyaya geldi. "İNSANLIK" albümü, 1988 ozanlık halk müziğimize otantik çağdaş müzik sentezinde çok sesli renk kattı. Anadolu'nun renkli müzik

formlarını yorumlayan çok yönlü sanatçı ve yazarımız, yayınlanan çeşitli kitaplarıyla edebiyat alanında da önemli konumdadır. "Prof. Tiago U. Reinhard Türk Aşık ozanlar Türkische Aşık und Ozan Sängers und Poeten mit der Ethnologische Museum Laute Yapı Kredi yay. 2016 Dietrich Reimer Verlag, Berlin'de EPHRAIM Museum Märkisches Nikolaikirche "adlarına müzede sanat, edebiyat kültürel sergi ve dünya dillerinde eserleri yayınlandı. Ozan Şiar yurt içi ve evrensel boyutta edebiyat ve barış ödülleri, kültür sanat toplumsal plaketleri taltif edilmiştir.

AUSLÄNDER ADIMIZ (GÖÇMEN) HANI SENİN YURDUN ?

Çağırdılar gönderildik
Şimdide gidin diyorlar
Sahipsiz yola serildik
Çile çek didin diyorlar
AUSLÄNDER'dir ADIMIZ
Artık kalmadı tadımız

Gurbet ellere sürüldük
Döviz aracı görüldük
Dertlerden duvar örüldük
Genç yaşta ecelsiz öldük

Solingen'de yanan bizim
Acıları dizim dizim
Tüm dünyada vahşet zulüm
Nasıl susar sazım sözüm
AUSLÄNDER'DİR ADIMIZ
Artık kalmadı tadımız
Dün çiçekle karşılandık
Acı çekmeği bal sandık
Toz pembe hayata kandık
Yabancı dendik horlandık

Şahturna görür yarını
Ev sorunu iş sorunu
Dostlar eğer susar isek
Bekliyor Hitler fırını
AUSLÄNDER'DİR ADIMIZ
Artık kalmadı tadımız
Söz Müzik Yorum: Aşık ŞAHTURNA
Yönetmen Ozan Şiar

GÜMRÜKLÜ DÜNYA

Hans'ın köpeği transit geçerken
Memo Ali vize BEKLER gümrükde
Kuşlar kanat açar, özgür uçarken
Gül yaralı yürek TEKLER gümrükde

Ellerin çobanı dağ taşı deler
Bizim kuzular da anasız meler
Sahipsiz olanı kim olsa döver
Döviz aracıdır ÇEKLER gümrükde

Marya'ya gün doğar, Marya'ya söner
Karanlık geceler, arar bir fener
Madamın finosu zevkten dört döner
Ağlaşır Fatma BEBEKLER gümrükde

Merhemsiz sargısız kanayan yara
Şiar, bu kaçınıcı vuslat bahara?
İnsan ol da İnsan Hakkını ara
Zalim derdime dert EKLER gümrükde
Söz Müzik Yorum Ozan Şiar

Gurbetten sılaya şiir, türkü, öykü tadında sevgilerimizle....

Halk Ozanı Aktivist
Aşık ŞAHTURNA

Araştırmacı Şair Yazar TV Program
Yapımcı Yönetmen Ozan ŞİAR AĞDAŞAN

YENİ

edding[®]

Sanatımı kolayca yansıtabilirim.
Çünkü yapabiliyim.

Yeni akrilik markörler ile çalışmalarınız,
mükemmel görünen sanat eserlerine dönüşecek!

[/eddingTR](#) [/edding_tr](#)

[ilham al: https://www.edding.com/tr-tr/acrylic/](https://www.edding.com/tr-tr/acrylic/)

Dr. Mehmet BİTMEZ / *Udi, Besteci, Müzikolog*

Uluslararası **Kültürel** İlişkilerin Müzik Sanatına Etki ve **Katkıları**

Doğu Uygarlıkları, yüzyıllardan beri araştırmacıların hep merak konusu olmuş, Batıların da hep araştırma kaynağı olmuştur. Doğu ve Batı kavramları doğu kültürlerinde, güneşin doğuşu ve batışı ile bağdaştırılır. Bu belkide karanlık ve aydınlık arasında bir çizgidir. Günümüzde ise; bu iki kelime gündüz ve gece gibi birbirinden farklı iki ayrı uygarlığı temsil eder. Bir yandan Arapların Endülüs'e gelmeleriyle doğu estetiği batıya ulaşmış, diğer taraftan Türklerin, Asya'dan

Anadolu'ya gelmeleri ve İstanbul'u fethetmeleri, İstanbul'un fethinden sonra Asya'nın mirası, İslâm'dan esinlenen Fars edebiyatının inceliği ve Bizans'ın zarafeti ile daha da zenginleşmiştir. Bu beraberlik "Osmanlı" adı altında yeni bir çağın doğmasına neden olmuş; Türkler, Araplar, İranlılar, Yahudiler, Ermeniler ve Rumlar aynı kültürün gelişmesine ciddi katkılar sağlamışlardır. Endülüs'te Arap, İstanbul'da Türk sanatının zenginliği insanlık tarihine adını yazdırmıştır.

Üç bin yıllık doğu medeniyetleri, zaman içinde Kafkas, İran, Türk, Türkmen, Azerbaycan ve Arap yarımadası'na kadar yayılmış bu coğrafya'da yaşayan daha nice ulusların kültürlerinin kesişim noktaları olmuş ve kökleri çok eski geleneklere dayalı disiplinli bir müzik geleneği olarak gelişmiş ve yaygınlaşmıştır.

Çeşitli ticaret yollarının kültürler arası alışverişleri ile de, müzikle-rarası etkileşimleri ortaya çıkmış-

tır. Azerbaycan'da Mugam sanatı ile Aşık geleneği, İran'da Makam ve Osmanlı'da müzik, medrese eğitimi ile beraber Makam geleneği ve ses sistemi'ne bağlı olarak yüksek seviye'ye ulaşmış, Osmanlı-Türk müziği geleneği ve Anadolu' da Aşık geleneği bu kültürlerin ortak buluşma noktasını (paydasını) oluşturmuştur.

Orta Asya'da hayat sürerken, komşu Çin, Moğol ve Hint müzikleriyle, Batı Asya'da Fars müziğiyle karşılaşan Türkler, İslamiyet'in kabulünden sonra, Arap ve Farslarla birlikte birtakım yeni müzik oluşumları meydana getirmişler, göçlerle Ortadoğu müzik kültürlerine güçlü Asyalı dinamikleri kazandırmışlardır.

Türklerin Anadolu'ya yerleşmelerinden sonra, Selçuklu döneminde çevre müzikleriyle etkileşimleri devam etmiş ve daha sonra Osmanlı döneminde özellikle İstanbul her yerden müzikçilerin akın ettiği, Doğu'nun en büyük müzik merkezi haline gelmiştir.

Cebelitarık (Herkül) bogazı ile İstanbul Boğazı bu iki uygarlığın karşılaştığı farklı iki ayrı yerleşim noktalarıdır. Farklı toplumların birbirleri ile olan alışverişleri sayesinde yeni ve zengin kültürlerin doğmasına sebep olmuştur. Orta Asyadan Anadolu'ya, Anadolu'dan Orta doğu ve Arap yarımadasına, oradan'da Kuzey Afrika Arap ülkeleri ve Avrupa kıtası'na kadar uzanan bu kültürel ve ekonomik ilişkiler dolayısıyla "İstanbul'daki Osmanlı müziği'nden, Endülüs'teki Emevi" dönemi bugüne kadar devam eden serüveni süregelmektedir. Tarihin iki ayrı sayfası olan "İstanbul'daki Osmanlı, Endülüs'teki Emevi" döneminin

müzikleri yüzyıllar boyu birbirlerini dinlemişlerdir.

800 yüzyıl süren Arap egemenliği boyunca, Sevil ve Toledo'nun katedrelerinde gelişen Aziz İodor ve Eugene'nin dinsel müziği, Hü-kümdar II. Abdurrahman'ın (782-852) sarayına yerleşen Dogu'nun olganüstü yeteneği Ziryab'ın müziği ile kaynaşarak yeni bir stilin doğmasına yol açmıştır.

Miladi 789-857 seneleri arasında yaşamış olan Ziryab'dan bahsedilir. Musul'da doğan Ziryab, Bağdat'ta Abbasi halifelerinin sarayında Harun Al-Raşit ve Al-Mamun zamanında vazife gördükten sonra İspanya'da Kordoba şehrinde, Halife Abdurrahman'ın sarayına baş musikişinas olarak gönderilmiştir. Ziryab'ın Kordoba'da kurduğu konservatuar Endülüs musikisinin temelini atmış ve dolayısı ile hem Arap hem de İspanyol musikisine etki etmiştir. Ud musiki aletine Ziryab'ın beşinci teli ilave ettiği bilinmektedir.

Farabi'nin (870-950) Müsiki'deki önemi, Doğu müsikisinin nazariyatı ile ilgili, Kindi' den sonra ilk önemli eseri yazmış olmasındandır. Müsikinin sanat yönünü iyi bildiği, bazı müsikî âletlerini çaldığı ve icat ettiği söylenirse de, eserlerinde ve hakkında bilgi veren kitaplarda bu konu ile ilgili geniş bilgi yoktur. Kitabü'l-Mûsikî'l-Kebîr (Büyük Müsikî Kitabı) adındaki eseri biri sekiz, diğeri dört bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde müsikî teorilerini anlattıktan sonra, ikinci bölümde kendisinden önceki musikişinasların ileri sürmüş oldukları fikirleri eleştirir. Ayrıca İran müsikîsi ve sazlarından söz ettikten sonra, müsikî öğrenimi ile ilgili fikirler ileri sürer.

1120'de Cordoba'da (kurtuba) doğan ve 1198'de Fas'ta ölen Ebu Velid İbn Rüşd estetik teorilerinde şöyle der; "Gerçek sanatçının eseri, göz, kulak ve zekâ yoluyla insanı yüceltip soyluluk vererek onun değişmez, ebedi güzelliği hayranlıkla seyretmesini sağlar.

İstanbul'un fethinden sonra, bir yandan Arapça çeviriler sayesinde Batı, eski yunan filozoflarının metinlerini tekrar keşfederken, diğer yandan da Maimonides, Solomon İbn Gebral ve Averroes gibi filozoflar Endülüs ekolünü kurmuşlardır.

"Gerçek sanatçının eseri, göz, kulak ve zekâ yoluyla insanı yüceltip soyluluk vererek onun değişmez, ebedi güzelliği hayranlıkla seyretmesini sağlar. Bununla beraber Doğu'da, özellikle Osmanlı İmparatorluğu'nda gelişen İslam'a dayanan tasavvuf ekolünün Endülüs üzerinde önemli bir etkisi olmuştur. Endülüslü birçok sufi arasında İbn Arabi, hiç şüphesiz bu akımın temel kişilerinden biridir.

Murcia'da 1165'te doğan ve sonradan Şeyh-ül Ekber adıyla tanınan, İslam dünyasının büyük alimi, Kuzey Afrika'dan başlayarak Doğu'nun birçok kentini gezmiş; 1210'da Türkiye'ye, Konya şehrine gelerek devrin Selçuklu Sultanı Keykavus'tan büyük saygı görmüş. Hatta Sultan kendisine bir de saray tahsis etmiştir.

Endülüs döneminin İspanyol müziği üzerindeki etkileri şüphesizdir. Flamenko sanatı ise bugün batıdaki doğu kaynaklı tek müzik olarak yaşamaktadır. Yüzyıllar boyu Hindistan'dan İspanya'ya kadar göç ederek gelen Çingene (gitana) toplumunun da sahiplenerek geliş-

tirdiği Flamenko, doğu müzik estetiğinin bir devamını temsil etmektedir. Bu müziğin temel formlarını oluşturan jondo, Seguiriya ve So-lea'ları dinlerken, müziğin Doğulu-luğunu hissetmemek imkânsızdır.

XI. yy'dan itibaren Doğu kültürle-rinin müzikleri, Avrupalıların mü-ziklerini etkilemiş hatta belli bir zaman sonra kültürlerin birbirleri ile olan ilişkilerinden müziksel etkileşim kendini daha çok gös-termeye başlamıştır.

Türk devlet ve topluluklarının tarih sahnesinde görülmeye başlama-larından itibaren, zamanla büyük bir coğrafyaya yayılmış olmaları ve özellikle Osmanlı İmparator-luğu döneminde daha da artarak devam eden etkileşimleri, ülkede birbirinden farklı kültürlerin yaşa-yıp kaynaşmasına, çok kültürlü oluşumların gerçekleşmesine do-ğal bir zemin hazırlamıştır.

Uzun yıllar süregelen ünlü İpek Yolu ticaret yollarında, Yakın ve Uzak Doğu arasındaki müzik iliş-kilerinde de Orta Asya önemli bir merkez olmuştur. Kervan yollarıyla birbirine bağlanan verimli ve geniş bölgeler üzerine kurulmuş yerleşim merkezleri arasında farklı çalgıların ve bunların çalınış stilleri etkin ve kalıcılığını göstermiştir.

VIII. ve XIII. yüzyıllarda gelişerek Endülü's'ten Çin'e ve Orta Afri-ka'dan Kafkaslara kadar geniş bir alanda yaygınlaşan Orta Doğu müzik kültürü, XIV. yüzyılda zir-veye ulaşmıştır. XV. yüzyılda ise artık yavaş yavaş eski önemini kaybetmeye başlamış ve başta Türkler, Araplar ve Farslar olmak üzere çeşitli Müslüman toplum-lar, daha kişisel karakterde kendi yapılarını kurmaya başlamışlardır.

Bu seyahatler aylarca hatta yıllar-ı aşan bir süre olduğundan, ker-

vanbaşı ve beraberindekiler tam donanımlı araç, gereç ve gerekli tüm ihtiyaçları donanarak yola çıkarlardı. Osmanlılar döneminde savaşta mehter Müziği'nin önde yer aldığı gibi, kervanın önünde müzik grubu ki; "çengiler" diye adlandırılan bu grup aynı zamanda dans gösteri topluluğu şeklinde küçük bir grubu da kapsayan topluluk halinde seyahat ederlerdi. Konaklama esnasında dinlenmek için tercih genellikle yerleşim yer-leri olmuştur. Bu dinlenme gün-lerce sürdüğünden, konaklama yerinde otağ kurulur ve geçici yer-leşik düzen sağlanırdı.

Burada yapılan yemek, kıyafet, ge-lenek ve özellikle de müzik kültürü mutlaka konaklama yapılan yer-den ayrıldıktan sonra kendi kül-türlerinden birtakım etki ve mal-zemeleri orada bırakır ve kendileri de o bölgedeki kültürel dokudan bazı etkileri alarak ayrılırlardı. Bu ticaret serüveni ve beraberindeki bu kültürel, sosyal ve ekonomik ilişkiler, zaman ve mekân farkı gö-zetmeksizin yıllara yayılarak, alış-verişin ve paylaşmanın devamlılı-ğını sağlamıştır.

Çalgı ve müzikteki sistemin bir-birlerine etki ve katkıları bu dü-şünce noktasında büyük önem kazanmıştır çünkü; Doğu müzik sistemi, yer kürenin doğusunda varlıklarını sürdüren toplumlar için, "Başta Anadolu, Azerbaycan bölgesi, Asya, Arap yarımadası, Ortadoğu, Balkanlar, Kuzey Afri-ka'nın tamamı ve Avrupa'nın gü-neyi Akdeniz, (Başta Mısır olmak üzere, Fas, Tunus, Libya ve Ceza-yir ve Yunanistan) aynı müzik sis-teminin bariz karakteristik özelli-ğini yansıtır ve uygulamalarında bu sistemi kullanırlar. Söz konusu bu kültürler, doğu müziğine özgü

makamsal, yani modal sistemi kullanırlar. Bu sistemin ve müzik estetiğinin kuzeyden Avrupa'nın içlerine kadar ticaret yolu ile "Keltler"e kadar uzayarak devam ettiğini söyleyebiliriz.

Barok dönemi müzikleri ve icra biçimlerinin de, bu benzer sistemin müziklerinden etkilendiği söylenebilir. Öyleki; Rönesans dönemine bakacak olursak, barok müzikte kullanılan çalgılar, doğu müzikleri çalgılarından pek de uzak değildir. Örneğin; Archilute, barok Lavta diye bilinen benimde yakın tanıdığım çalgılar olmasına ve icracılarını da tanımam vesilesi ile benzerlikleri kaçınılmazdır.

Osmanlılar, Orta Doğu'da Arap ve İslam İmparatorluklarının parlak dönemlerinde gelişen medeniyetin genellikle Arap medeniyeti olarak bilinmesine rağmen, bu medeniyetin varlığı, sadece çöllerden gelen Araplar tarafından değil, Fetihlerden sonra, aralarında Müslümanların yanı sıra Hristiyan, Ermeni, Yahudi ve Zerdüştlere de bulunduğu Arap, İran, Mısır gibi çeşitli toplumların el birliği ile olgunlaştırması ve yaygınlaştırması ile gerçekleşmiştir.

Bu havzada yaşayan, varlıklarını yüzyıllarca sürdüren medeniyetler ve imparatorluklar önemli katkılarda bulunmuşlardır. Bu yüzyıllardan itibaren Türk, Azerbaycan, Arap, Greek ve İran gibi milletlerin müzik unsurlarının birbirine karışması ile hızlı bir şekilde gelişen ve ilerleyen bu müzikler aynı zamanda yeni müzik akımlarının da yükselmeye başlamasına katkı sağlamışlardır.

Özetle;

Dünya ortak kültür mirasının kökleri; yüzyıllar boyunca ortak politik ve kültürel birliği paylaşan bu

büyük İmparatorlukların hüküm sürdüğü etnik ve sosyal düşüncede son derece zengin kültürlerin medeniyetlerin yaşadığı bu coğrafyalarda, savaflara, rekabete, geçmişte yaşanmış düşmanlıklara rağmen, özgürce dolaşan karşılıklı paylaşımlar ve sınırlar boyunca kültürler arası etkileşimler ve müzikal usluplar hep var olmuş ve olamaya da devam etmektedir.

Gerek etki, katkı, gerek alışverişlerin önemi ile öğrenilerek edinilmiş bu müzikler, kuramsal temellerini ve belirli müzikal yöntemlerini yakın doğu müziğinin oluşumunu ve varlığını gerçekleştiren formlar olarak ardında bırakmış Türkçe ve Arapça konuşulan dünyada adını "Makam, İran'da Dastgâh, Kafkaslarda Mugam ve Rumca konuşulan Greekler'de Ekhos, Endülüs'te Flamenko'nun bir yansıması olarak da Seguriya ve Solea'lar" olarak kendilerini ifade etmişlerdir.

//"19. y.y Alman Filozofu Nietzsche (Friedrich Wilhem, 1844-1900), 1868'de tanıştığı Richard Wagner ile ilgili bir yazısında "Müzik her kültürün son çocuğudur. Müzik tüm sanatlardan doğar." demiştir.//

//Yunus ise; "Her dem yeniden doğarız, bizden kim usanası" dediği gibi, tarihin akışı içinde, müziğin de daima yeniden doğduğunu, veya, kendini yenilediğini vurgulayan "Nietzsche" 'nin sözleri ile, besteci Hanns Eisler'in; "Sadece müzikten anlayan kişi, müziği de anlayamaz." Sözlerini, "Sadece kendi kültürünü bilen kişi de kendi kültürünü bilmiyor demektir." yaklaşımını bu çerçevede düşünenler, müziğin; paralel, süreç içinde devam eden bir olgu oldu-

ğunu, kültür, uygarlık ve medeniyetlerin devam eden bu süreçteki paralelliklerinden soyutlanarak anlaşılamayacağını çok net bir biçimde görürler.//

Kaynaklar;

1. Berkes, Niyazi Türkiye'de Çağdaşlaşmada, Doğu-Batı Yayınları
2. M. C. Can, 2001, Orta Asya Türk Topuluklarında Müzik, Müzik Tarihi Ders Notları.
3. M. C., Can, 2001, XV. Yüzyıl Türk Musikisi Nazariyatı (Ses Sistemi), Marmara 2001, Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul,
4. Roux, Jean Paul, (1989) Türklerin Tarihi: Büyük Okyanus'tan kdeniz'e İki Bin Yıl, 2. Baskı, Türkçesi: Galip Üstün, Milliyet Yayınları, İstanbul
5. J.B.Segal, Edessa "The Blessed City", Oxford 1970,
6. Oransoy, Gültekin (1976) Müzik Tarihi, MEB Yaykur Eğitim Enstitüleri Müzik Bölümü, Ankara

Ünal ECEMİŞ'in kaleminden;

Dertli **Gönüllere** Giren İşte Benim **Zeki MÜREN**

“Her kazancını, bu memleketin en güzide kuruluşu TSK Mehmetçik Vakfına bağışlaması, Çanakkale Şehitliği yapılırken, Kıbrıs Çıkarması yapılırken Türk Silahlı Kuvvetlerine yardımları ve bağışları, Zeki Müren’in ayrı bir vatansever ve yardımsever oluşunun gerçekleridir.”

Kendinizden bahseder misiniz?

1963 yılında Niğde Çamardı’da doğdum. Müziğe olan tutkum, ilkokul yıllarımda başladı. Cami ho-

camız Kerim Hoca ve Urfalı Kemal Hoca’ya derse gider ve dinlerdim. 1980 yılında Ankara’ya hayallerimi gerçekleştirmek için geldim. Düğün

salonlarında başlayan müzik yolculuğumda, tesadüfen bir düğünde aynı sahneyi paylaştığımız, bestekar Selahattin ALTINBAŞ ve Hanen-

de İsmet Dünder beni dinledikten sonra yanıma geldiler."Yarın şu adrese gel. Bu güzel sesinin değerini eğitimle güzelleştirelim." dediler. Ayrıca İsmail AKDENİZ, Avni ANI, şair Halil SOYVER, Cemal SAFİ Üstalarımın çok yararlandım. 1995 yılında HBB TV'de dünyada ilk defa canlı yayında "Telefonla İstekler" programına başladık ve 2000 yılına kadar devam ettim.

Repertuarınızda ne kadar eser var? Canlı yayınlarınızı fırsat buldukça ben de izliyordum. Hatta izlediğim bir bölümde programınıza Zeki MÜREN bağlanmıştı. İlginç anılarınız var mı?

Repertuarı en geniş birkaç kişiden biriyim. Repertuar genişliği aşağı yukarı 40 yıl.

Devamlı şarkı söyledim, çalıştım. Bu arada benim de üyesi olduğum ME-SAM'a tüm müzik üretkenlerin haklarını arayıp, bu kurumsal kurumun telif haklarının korunması için verdikleri emeğe teşekkür ediyorum. Unutamadığım anılarım çok ama en önemlisi; Zeki MÜREN...

HBB TV'de istek programımın 3. Bölümünde, izleyicilerden gelen istekleri okurken yine bir telefon...

"Alo" diye bir ses... Çok şaşırdım. Bu ses Zeki MÜREN'di. Elim ayağımda titredi! Hemen sazları ayağa kaldırdım, Paşa'mızı alkışlattım. "Esağfurullah" dedi.

Benden ve programdan övgüyle bahsetti. Birde şarkı okuyabilir miyim dedi. Canlı yayında "Ham meyveyi kopardılar dalından"ı okudu ve bu tür programları görünce, benim yaşama sevincim artıyor diye selamlaştık ve telefonu kapattı.

Program bitiminde HBB TV binasından çıkıyorum. Aman Allah'ım!, İstanbul'un tüm medyası etrafımı sardı. Çünkü Zeki MÜREN 8 aydır kimseye görünmüyor, telefonlarına çıkmıyormuş. Tabi bundan sonra ki haftalar programımın izlenme oran-

"Kendisinde gördüğüm özellikleri, işini bu kadar ciddiye alan, kendini tekrar etmeyen, her konuda bilgisi olan, sahneye yenilikleriyle dinleyicisine zarif davrandığına, o şaşalı görünüşüne rağmen halkın içinden birisi gibi yaşadığına, sahip olduğu şöhretin onu hiç şımartmadığına, tanıdığım sürece şahit oldum."

ları da arttı. Zeki MÜREN TV'den benim telefon numaramı almış. Gece saat 1'de telefonum çaldı. Açtım, arayan Paşa'mızdı.

- "Evladım, program bitince sizi ne kadar aradım ama ulaşamadım. Çıkışta tüm basın oraya geliyor diye." dedi. "Evet geldi, hepsi sizi soruyor. Bana Zeki MÜREN'i nereden tanıyorsun? vs. gibi sorular sordular. Bende bugün tanıştık." dedim. "Keşke Zeki MÜREN hocamdır, bana öğretti, Paşa'mız deseydin ya." dedi. "Ben nasıl yalan söylerim Paşam. Sizi bugün tanıdım. Sizi suiistimal eder miyim?" Dedim.

Bugünden sonra her gün saatlerce telefonda konuştuk. Doğumundan vefatına kadar, hayatını bana hep anlattı ve bütün konuştuklarımızı telefona kaydet dedi. Bunlar sende hatıra olarak kalsın dedi.

Eh bir gün... Bende ki hatıraları yıllardır saklarım. Kendi sesinden, Cahide SONKU'dan Türkan ŞORAY'a, Adnan MENDERES'ten Bülent ECEVİT'e, Tarık AKAN'dan İsmet AY'a, futbolcu Pele'den Muhammed

Ali'ye, Safiye AYLADAN Sibel CAN'a, Münir NURETTİN'den İbrahim TATLİSES'e vs. yorumları, taklitleri Atilla ARCAN'dan Levent KIRCA'ya varıncaya kadar, hepsi hakkında anıları, yorumları, kimin taklitleri kendi sesinden hepsi bende arşiv olarak var. Zeki MÜREN'i kullandı derler diye asla paylaşmadım.

İnanıyorum, Paşamıza yakışır bir şekilde belgesel veya kitap olarak bir çalışma yapan olursa, her hakkı Mehmetçik Vakfı'na ve Türk Eğitim Vakfı'na bağışlanmak üzere herkesle buluşturmanın artık vakti geldi.

Ben Paşamızdan çok şey öğrendim. Yazarken Niğde Çamardı Toros Dağları'nın en zirvesi Demir Kazık Köyü'nde, kaymakamlık, muhtarlık izniyle en güzel yaylalara "Zeki Müren Yaylası" adını verdik. Ziyadesiyle çok sevinmişti.

ZEKİ MÜREN

Besteci, söz yazarı, oyuncu ve şair Zeki MÜREN, 2 Ocak 1931 yılında Bursa'da Kaya ve Hayriye Müren çiftinin tek çocuğu olarak dünyaya geldi. "Sanat Güneşi" ve "Paşa" olarak anılan Müren, klasik Türk Müziğinin en büyük isimlerinden biri olarak kabul edilir. Sanata olan katkılarından dolayı 1991 yılında "Devlet Sanatçısı" unvanıyla ödüllendirilmiştir. Türkiye'de verilmeye başlanan

Altın Plak Ödülü'nün de ilk sahibi olan sanatçı, müzik yaşantısı boyunca altı yüzü aşkın plak ve kaset doldurmuş, üç yüzü aşkın şarkı bestelemiştir.

İlk sahne konserini 26 Mayıs 1955 tarihinde verdi. Sahne hayatında, saz heyetine tek tip kıyafet giydirmek ve T podyum kullanmak gibi çeşitli yenilikler getirdi.

24 Eylül 1996 tarihinde, TRT İzmir Televizyonunda kendisi için düzenlenen tören sırasında geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybetti.

Ve en hüznü Ay... 24 Eylül 1996 saat 21:00...

HBB TV'de tam saat 21:00'da canlı yayın İstekler Programım var. Aynı saatte "Sanat Güneşi" miz de İzmir'de TRT'de ilk şarkı söylediği mikrofonu almak için canlı yayında idi. Tam programa başlarken "Zeki Müren hastaneye kaldırıldı" diye alt yazı geçti. Ben Paşamızın şarkısını okudum. Şarkı bitmeden, Tv alt yazı olarak, Paşamızı kaybettiğimizi yazdı. O bir saatte yayını bitirdim ama bende bittim. Bir salı akşamı benim programımda tanışmış ve yine Paşamızı benim programımda kaybetmiştik. Ve Eylül 24'te vefatının 27. Yılı Batmayan Sanat Güneşimizi rahmetle anıyorum. Ruhu şad olsun.

Zeki MÜREN'in Tv'de ilk araması ve son günü şarkı okuması "Ünal Ecemiş" Youtube kanalından, bir yudumlukta olsa izleyebilirler.

Zeki MÜREN'e ayrı bir sayfa açmak isterim. Tanışmadığım, çalışmadığım çok az sanatçı var. Ama Zeki MÜREN farklıydı. Kendisinde gördüğüm özellikleri, işini bu kadar ciddiye alan, kendini tekrar etmeyen, her konuda bilgisi olan, sahneye yenilikleriyle dinleyicisine zarif davrandığına, o şaşalı görünüşüne rağmen halkın içinden birisi gibi yaşadığına, sahip olduğu şöhretin onu hiç şımartmadığına, tanıdığım sürece şahit oldum.

İstanbul'da ilk sahne çalışması yapacağım. Üç gün önce Paşamla konuşuyoruz. Nerede, Ne zaman diye sordu. Bende Cuma Günü Beylerbeyi vapur iskelesi yanında A'domani Restoran'da olduğunu söyledim.

"Hayırlı olsun inşallah." dedi. Bende ilk programım olduğundan, boş masalara şarkı söylemeyeyim diye tanıdıklarımı arıyordum. Cuma sabahı restoranın müdürü aradı. "Ünal Bey, kapıda dev gibi bir çiçek var.

Zeki Müren göndermiş." dedi. Gece teşekkür etmek için aradım. "Neden zahmet ettin." dedim. Cevabı çok güzeldi.

- "Evladım, vapur iskelesi yanında dedin ya, oradan sabah yüzlerce insan vapura binip karşıya geçiyor. Akşam dönecekler. Orada Zeki MÜREN ismini gören merak eder gelir!" dedi. Gerçekten cuma akşamı ve diğer akşamlar dolu dolu masalara şarkı söyledim. Ben bu güzelliğini de gördüm.

Hele her kazancını, bu memleketin en güzide kuruluşu TSK Mehmetçik Vakfı'na bağışlaması, Çanakkale Şehitliği yapılırken, Kıbrıs Çıkarması yapılırken Türk Silahlı Kuvvetlerine yardımları ve bağışları, Zeki MÜREN'in ayrı bir vatansever ve yardımsever oluşunun gerçekleridir. Hala vefatından sonra bile yüzlerce öğrenci burs alıyor. Bunları bana anlatırken o kadar keyif alır mutlu olurdu ki, inanın ben dinlerken ağlardım. Böyle yüce gönüllü bir insandı.

Günümüz Sanatçlarına ve müziğine nasıl bakıyorsunuz? Neler tavsiye edersiniz?

Evet, şimdiki nesil hem şanslı hem de şanssız. Bizim zamanımızda her şey zordu. Yaptığın bir albümü tanıtmak ve büyük bir kitleye ulaştırmak zordu. Şimdi ise bir iş yaptığında, anında dijital ortamda dünyaya ulaşabiliyorsun. Şansız yanları, usta çırak ilişkileri yok. Güzel eserler yapılmıyor, sözler yazılmıyor. Toplum, gençliğe daha güzel örnek olacak eserler üretmelerini diliyorum. Çünkü müzik, tüm toplumları bir araya getiren en güzel sanat dalıdır. Buralarda insanlara verdikleriniz gelecek içinde çok önemli.

Kulaklarınızdan müzik sesi, kalplerinizden insan sevgisi eksik olmasın. Sanata ve sanat adamlarına hakları için verdiğiniz emekler için tüm MESAM çalışanlarına teşekkür ediyorum. Tüm üyelerimize sevgilerimi sunuyorum.

Engin ÇIR;

“Yıldırım GÜRSES, “Cankuş” İsimli Şiirimi Çok Beğenip Benden Alıp **Bestelemişti** ve Masasında **En Son** Yaptığı Beste Olarak Kaldı”

Kendinizi okuyucularımıza tanıtır mısınız?

29 Ekim 1954 tarihinde Samsun'da dünyaya geldim. 1971 yılında Samsun Musiki Cemiyeti'ne başladım.

Bu cemiyet 1980 yılında Samsun Belediye Konservatuvarı'na dönüştü. Burada 4 yıl okudum. 1989 yılına kadar devam ettim ve öğretim görevlisi olarak da hizmet verdim.

Müzik konusunda kimlerden ders aldınız?

Öncelikle 17 yaşındayken, Cavit ERSOY'dan Ud dersleri alarak başladım. Daha sonra Nazariyat, Uslup-tegannî ve solfej dersleri verdi. Konservatuarda 4 yıllık öğrenciliğim sırasında Turgut TOKAÇ, Şadan ÜNSAL, Ali ÖZGÜMÜŞ, Fethi ÜNAL, Ali ÖZDOLAP, Nihat ALACA dan da dersler aldım. Ayrıca 16 yaşındayken 1970 yılında Türk Halk Müziği korosuna devam ederken Ümit BEKİZAĞA'dan da yararlandım.

1979-80 döneminde TRT Ankara Radyosu'nu istisna akdi ile kazandım ve 20 dakikalık program yapma hakkı elde ettim. Uzun yıllar hem TRT Ankara Radyosu'nda hem de TRT İzmir Radyosu TSM Bölümünde bantlar yaptım.

Aynı zamanda şiir de yazıyorsunuz. Biraz da edebi yönünüzden bahsedersiniz mi?

Vatanî görevimi yaptıktan sonra aynı işyerinde 1977 yılında Sadettin KAPLAN ile tanıştık ve çok yakın arkadaş olduk. Bir gün odama çay içmeye geldiğinde; kara kaplı şiir defterimi gördü, giderken “buna bakmak isterim” dedi. İçinde hatırladığım kadarıyla 70-80 civarında

şiirim vardı. 2-3 saat sonra defterimi getirdi. En sondaki boş sayfaya üç kta altı mısralık çapraz kafiyeli bir şiir yazmış ve “Manzume'den Şiire Geçerken” diye de başlık koymuş. İlk altılığını yazmadan geçemeyeceğim;

*“Ben de yazdım “diyebilmek, yazmak için yazma !.
Yazdığını buza değil gönüllere işle...
Kalemini kılıç gibi doğru yolda salla
Bir gül ile yaz gelir mi bağ'olur bir dalla!
Nesir gözüyle bakmalı her nazma
Ham demir bile işildar sıcak menevişle.*

Sadettin KAPLAN'ın şiir yazdığını bilmiyordum. 5 yıl boyunca kendisinden serbest, hece vezni ve aruz dersleri aldım. Eski yazdıklarımın birçoğunu iptal ettim. Bu zamana kadar beş kitap çıkardım.

Bir ara Devlet ve Çevre Bakanlıkları TSM Çocuk Şarkıları Yarışmaları açılmıştı. O yıllardan bahsedersiniz mi?

Evet çok güzel yıllardı, 80'li yılların sonu 90'lı yılların başı idi .1989 da Devlet Bakanlığının açtığı Çocuk Şarkıları Yarışmasına katıldım. Aynı yıl İzmir Devlet Klasik Türk Müziği Korosu'nu kazanmıştım.

İzmir'e yerleştim. İlk 10'a girdiğim haberi geldi davet edildik. Sözleri Sadettin KAPLAN' a ait Hüseyini makamında; Ayşe Nine, Hasan Dede isimli bestemle Türkiye 3.lük ödülüne layık görüldüm. Aynı yarışmada bestesi Haluk GERÇEL'e ait nihavent makamında sözleri bana ait olan “Karış karış toprağında” isimli şarkıyla mansiyon ödülü aldım. 1990 yılında Devlet Bakanlı-

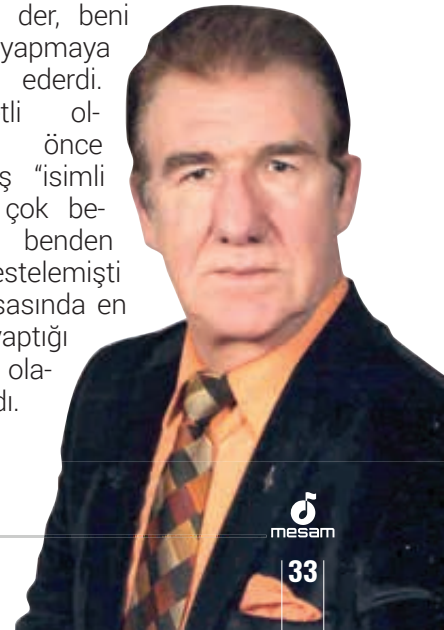
ğı Cavit ERSOY ve Mehmet Emin BİTMEZ'in de katıldığı bir yarışma daha düzenledi. Sözleri Şahin ÇANDIR'a ait “Sevgi bize zaten eş” şiirini yine hüseyini makamında besteleyerek Türkiye 1.lük ödülüne layık görüldüm.

1991 yılında Çevre Bakanlığının açtığı yarışmada sözleri Sadettin KAPLAN'a ait olan “Hey dünya yolları” şiirini nihavent makamında besteleyerek Türkiye 3. lük ödülüne layık görüldüm.

2002 yılında notalarıyla ödüllü şarkılarımdan oluşan bir “Çocuk Şarkıları” kitabı çıkardım ve Türkiye'de ilk idi.

Bu yarışmalardan aklınızda kalan bir anınızı anlatır mısınız?

Merhum Yıldırım GÜRSES ve saygıdeğer eşi Ayla GÜRSES beni evlatları gibi severlerdi. Ne zaman İstanbul'a gitsem o akşam Etiler'deki Ayla'm Villa yazan evine beni mutlaka davet ederdi. Ceviz sandıkta muhafaza ettiği udunu çıkarır, bestelerini bana çaldırır, söyletirdi.” Sende büyük cevherler görüyorum” der, beni beste yapmaya teşvik ederdi. Rahmetli olmadan önce “Cankuş” isimli şiirimi çok beğenip benden alıp bestelemişti ve masasında en son yaptığı beste olarak kaldı.

İsmail BADILLI;

“Seyfettin SUCU’nun **Sesi** Çok Güzeldi. **Benim** de Sesim Ondan Geri Kalmazdı. **Ara Ara** Birlikte Şarkı **Söyledik**”

“Eskiden Ceylan gibi İbrahim TATLİSES gibi insanlar benim eserlerimi okurdu bahsettiğim zaman da biraz eski tabii. Ama şu an öyle bir durum söz konusu değil. Kimse Türk Halk Müziği eserlerini okumadığı için, geride kalmış bir vaziyette.”

Öncelikle okurlarımız için kendinizden bahsedebilir misiniz?

1950’li yıllarda Urfa’da doğdum. Kamberiyi Mahallesi’nde yaşayan orta halli bir ailenin çocuğuydum. 1960’lı yıllarda Seyfettin SUCU ile dokumacılık ve kaportacılık yaptık.

Seyfettin SUCU’nun sesi çok güzeldi. Benim de sesim ondan geri kalmazdı. Ara ara birlikte şarkı söyledik.

Sanat yolculuğunuz nasıl başladı, hangi sanatçılarla yol arkadaşlığı yaptınız?

1966 yılında Seyfettin SUCU İstanbul’la plak çıkarmak için yol aldı. Bir sene sonra yani 1967 yılında ben de plak çıkarmak için İstanbul’a geldim.

Yol arkadaşım Seyfettin SUCU plak çıkardıktan sonra ben de yapabilirim diye düşündüm. İlk plağımı Doğubank Sirkeci’de çıkardım. Bahsettiğim zamanlarda Unkapanı yoktu. Ardından Reha Plak’a,

“Meyhaneden Kalktım Başım Dumanlı” ve “Karagözlü Feridem” eserlerimi okudum.

Daha sonra sırasıyla Uludağ Plak, Kervan Plak, Güney Plak ve Ömer (Boğa) Plak gibi birçok Plak şirketi ile çalışmalarım oldu.

Sanat kariyerim 1967 yılında başladı ve 2005’e kadar devam etti. Bu süreçte çalışmalarına bir yenisini ekleyerek oğullarımla birlikte bir “İsmail Badıllı ve Oğulları” olarak tek kaset çıkardım.

Kariyerime beste yaparak devam ettim. “Züleyha” isimli bir beste yaptım ve ilk defa Kral Plak’ta okudum. Bu süreçte Urfa’da da sırf kültürümüzü yaşatmak için ücretsiz bir şekilde konserler veriyordum. Konserleri Kadri SEMA, Hüsnü KIRMIZI ve rahmetli Ahmet KARAOĞLAN ve birkaç arkadaşımınla birlikte verirdik.

Mahmut COŞKUNSES ve İbrahim TATLİSES ile birlikte olduğu bir dö-

nemim oldu. 1969 yılında Vatan Sineması'nda sahne aldığında yanındaydım. 1973 yılında İbrahim TATLİSES askere gitti. Benim de o dönem Sivas'ta turnem vardı. İbrahim TATLİSES'i görmeye gittim askeriyeye İbrahim için izin alıp çarşıya çıktık dolaştık. Turnem bitince Urfa'ya döndüm, hemen ardından İbrahim TATLİSES askerden dönüp Urfa'ya geldi. Urfa'da daha samimi olduk iki - üç plak yaptık ama tutulmadı. Daha sonra İbrahim TATLİSES Elâzığ'a gidip bir bant yaptı. Ardından Adana'da bir konser verdi.

“İlk plağımı Doğubank Sirkeci’de çıkardım. Bahsettiğim zamanlarda Unkapanı yoktu. Ardından Reha Plak’a, “Meyhaneden Kalktım Başım Dumanlı” ve “Karagözlü Feridem” eserlerimi okudum.”

İbrahim TATLİSES'e bende eşlik ettim. Adana'da Şoray Sineması vardı. Orada bir konser yaptık ve ben solisttim. İbrahim TATLİSES sahneye benden önce çıkıyordu, sonra Tarsus'a döndüğümüzde İbrahim bana, “Abi ben ineyeğim burada. Kamera 33 diye bir yer var, belki program yaparım.” dedi. Bende Urfa'ya döndüm.

Türk Halk Müziği'nin bugünkü durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türk Halk Müziği, şu an benim gözümde geri kalmış bir vaziyette. Eskiden İbrahim TATLİSES, Ceylan gibi insanlar benim eserlerimi okudu. Bahsettiğim zaman da biraz eski tabii. Ama şu an öyle bir durum söz konusu değil. Kimse Türk Halk Müziği eserlerini okumadığı için, geride kalmış bir vaziyette.

Vizyon dergisi okurlarına MESAM ile ilgili neler söylemek istersiniz?

MESAM hem yurtiçinde hem de yurtdışında, biz sanatçılara ve tüm eserlerimize sahip çıkıyor ve koruyup kolluyor. Başta MESAM Yönetim Kurulu Başkanı Recep ERGÜL'e ve tüm çalışanlara titiz ve özenli çalışmalarından dolayı teşekkür eder başarılarının devamını dilerim.

Uslu KANBAY;

“MESAM Bizim Bel Direğimizdir”

“Ama hala görüyorum ki Aşık Veysel, Neşet ERTAŞ dinleyen gençler var. Bir gün tüm gençler atalarının müziği, halk müziğine dönecek.”

Bize kısaca kendinizden bahsedermisiniz?

1964 yılında Malatya'nın Pötürge Sorgüçlü ilçesinde dünyaya gel-

dim. Çocukluğum Malatya'da geçti. Gençlik yıllarımda ise İstanbul'a geldim ve 50 yıldır burada ikamet ediyorum.

Ben kırk beş sene Unkapanı'nda müzik yapımcılığı yaptım. Hep yeni seslere imkân verdim. MESAM'a para toplamak için ve sandığın

ihtiyacını gidermek için yaptığım albümleri besteleri, benim olduğu halde parasını yatırıp öyle alırdım. Edirne'den Kars'a kadar avukatımla birlikte MESAM'a telif bedellerinin yatırılması için tüm Radyo-TV'leri ve Otelleri gezdim. Bundan tüm meslek birlikleri faydalandı. Topladığım korsanlar haddinden fazladır. Bunu yaparken korsan sanatlar tarafından darp edildim, başıma gelmeyen kalmadı. Bunların hiçbirinin benim için bir önemi yoktu. Çünkü MESAM'ın ihtiyacı vardı. O zamanlar kirası bile ödenemiyordu. Herşey çok zordu. Ama yaptık ve çok emek verdik. Allah kimsenin emeğini boşa çıkarmaz. MESAM bizim bel direğimizdir.

Unkapanı'nda müzik camiasının en önde gelen isimlerden biriyim ve halen devam ediyorum.

Düşünün, 45 sene boyunca kapım açık ve neredeyse bütün sanatçılara babalık yaptım. Fatih KISAPARMAK, Rıza Çoban Ali, Atilla KAYA ve birçoğuna. Ben müzik dünyasında sevilen bir insanım.

Sanatsal kimliğinizin oluşum ve gelişim safhalarını üyelerimize anlatabilir misiniz?

Yüz sene önce hiç görmediğim babam saz çalar, söylemiş. Babadan geçti diyebiliriz.

Şahin ÖZER'in yüzünden Unkapanı'na geldim. Önce Kartal Plak, arkasından Kanbay Müzik'i kurdum. 1992'den beri bu işi yapmaktayım. Dünyada bir ilk olan "Unkapanı Starını Arıyor" yarışması düzenleyerek Hakan GÜRSES, Çakır MESUT, Mahfuz ve yüzlerce sanatçıyı keş-

"Ben inanıyorum ki Halk Müziği, MESAM var olduğu sürece daha da ileriye gidecek.

Zaten insanlar halk müziği ile gülüyor, eğleniyor, ağlıyor."

fettim. Hiçbir menfaat beklemeden destek oldum.

Halk müziğinin, günümüz müzik ve endüstrisindeki yerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şu an halk müziğimizi herkes yok etmeye çalışıyor. Halk müziği klavye ile çalınmaz. Canlı ritimler ile

çalınır. Saz, Ud, Ney vs. Duygulu insanlar var olduğu müddetçe halk müziği ölmez.

Ben inanıyorum ki MESAM var olduğu sürece daha da ileriye gidecek. Zaten insanlar halk müziği ile gülüyor, eğleniyor, ağlıyor.

Yeni neslin türkülere olan sevgi ve ilgisi nasıl arttırıla bilinir?

Yeni nesil, yabancı müziklere daha çok ilgi görüyor. Ama hala görüyorum ki Aşık Veysel, Neşet ERTAŞ dinleyen gençler var. Bir gün tüm gençler atalarının müziği, halk müziğine dönecek.

MESAM ve Vizyon Okurlarına Neler söylemek istersiniz?

Şimdiki yönetimi çok seviyorum. Çünkü çok başarılı bir yönetim. MESAM Yönetim Kuruluna buradan çok teşekkür ediyorum. Çok güzel işlere imza atıyorlar. Benim düşündüklerimin aynısını yapıyorlar. Bizim televizyonumuz niye olmasın ne eksikimiz var derdim. Kimse ilgilenmiyordu. Yeni gelen başkanımız her şeyiyle çok yakından ilgileniyor.

Şu an Malatya'ya yerleştim. Malatya'da bir çiftliğim var. MESAM için güzel bir yer kurdum. Malatya'nın fuar alanının karşısı "Babanın Yeri" diye geçiyor. Küçük midilli, İngiliz atları var. Tüm üyeler ücretsiz bir şekilde ailesi ile gelip burada ata binebilir ve gelip çayını içebilir, yiyebilir.

Herkesi beklerim.

Av. Meliha AKBİLEK (LL.M.)

Müzik Eseri Kapsamındaki **Muvafakatnamelerde** Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (FSEK) m.3 kapsamında müzik eserleri her nevi sözlü ve sözsüz besteler olarak tanımlanmaktadır.

Müzik eseri sahipleri olarak eserinizin herhangi bir başka eserin/yapımın içerisinde veyahut bağımsız olarak ayrı ayrı kullanılması halinde

ise karşınıza muvafakatname çıkmaktadır.

Bu minvalde, hukuki terimlerden olabildiğinde uzaklaşarak yalın bir dilde, üyelerimizin sıkça sorular sorduğu muvafakatname konusunda dikkat edilmesi gereken hususlara yazımızda başlıklar halinde değineceğiz.

- Kullanılacağı belirtilen eserin/yapımın tüm bilgilerinin muvafakatname içerisinde açık ve net olarak yer alması gerekmektedir. (Eserin nerede kullanılacağı ihtilafının doğmaması için)
- Hangi eserin kullanılacağına ilişkin tüm bilgilerin muvafakatname içerisinde açık ve net

olarak belirtilmesi gerekmektedir. (Eserin ismi/ilk satırı vb. eseri tanıtıcı diğer unsurlar)

- Muvafakat eden eser sahibinin varsa mahlasının da muvafakatnamede yazılması önerilmektedir.
- Muvafakatname düzenlenme tarihinin muvafakatnamede yer alması gerekmektedir. (Muvafakatname kapsamındaki hakların hangi tarihten itibaren verildiği açısından önem arz etmektedir)
- Eser sahibinin manevi haklarının kullanım yetkisinin karşı tarafa bırakılıp bırakılmadığı, bırakılmışsa da hangi şekil ve yöntemle bırakıldığı verilen muvafakatnamede kontrol edilmelidir. (Örneğin; eserin, sahibinin adı ile belirtilip belirtilmeyeceğine ilişkin takdirin karşı tarafa bırakılıp bırakılmadığı)
- Eserlerin kullanımı halinde bu kullanıma ilişkin eser sahibine herhangi bir ücret ödenip ödenmeyeceğine dair muvafakatnamede herhangi bir ibarenin bulunup bulunmadığı da kontrol edilmelidir.
- Muvafakatnameye konu edilen eserlerin hangi mali haklarının devredildiği/kullanılmasının devredildiği hususunda FSEK m. 52'ye uygun şekilde mali haklara dair sözleşme ve tasarrufların yazılı olması ve bu hakların ayrı ayrı gösterilmesi gerekmekte olup, bu hususların kontrol edilmesi önerilmektedir.

Muvafakatnameye konu edilen eserlere yönelik mali hak devri mi yoksa mali hak kullanma yetkisi devrinin (ruhsat/lisans) mi muvafakatnamede imza altına alınacağı taraflarca net ve açık olarak muvafakatnamede düzenlenmelidir. Keza, mali hak devrinde hak devreden kişinin malvarlığından çıkarak devralana geçtiği halde, mali hakların kullanma yetkisinin devri halinde hak, sahibinde kalmakta; devralana sadece kullanma yetkisi geçmektedir(FSEK m.48/2). Kaldı ki, devralana mali hakları kullanma yetkisi devredilse (lisans) dahi bu lisansın da basit lisans mı yoksa tam (münhasır) lisans mı olduğu da açık ve net şekilde belirtilmelidir. Nitekim, FSEK m. 56/2 uyarınca, Kanun veya sözleşmeden aksi anlaşılmadıkça her ruhsat basit ruhsat olarak sayılmaktadır. Basit ruhsat ve tam (münhasır) ruhsatın ne olduğuna ise kısaca değinecek olursak, FSEK m.56/1 uyarınca, bir ruhsat; mali hak sahibinin başkalarına da aynı ruhsatı vermesine mani değilse basit ruhsat, bir ruhsat yalnız bir kimseye mahsus olduğu tak-

dirde ise tam (münhasır) ruhsat olarak FSEK'de tanımlanmıştır.

- Muvafakatnameye konu edilen eserlere yönelik belirtilen mali hak devri/lisans kapsamında verilen hakların üçüncü kişilere devir hakkını kapsayıp kapsamadığının da kontrol edilmesi önerilmektedir.
- Muvafakatnameye konu edilen eserlere yönelik belirtilen mali hak devri/lisans kapsamında verilen haklara ilişkin eser sahibinin meslek birlikleri haklarının saklı tutulup tutulmadığı da önem arz eden hususlar arasındadır.
- Muvafakatnameye konu edilen eserlere yönelik belirtilen mali hak devri/lisans kapsamında verilen hakların herhangi bir yer, sayı ve süreyle sınırlı olup olmadığı ve hangi mecralarda hangi vasıtalar/araçlar kapsamında verildiği ve pek tabii ki günümüz teknolojisi kapsamında dijital umuma iletim kapsamında bu haklarının verilir verilemediği de dikkat edilmesi gereken hususların başında yer almaktadır.
- Muvafakatnameye konu edilen eserlere yönelik belirtilen mali hak devri/lisans kapsamında muvafakatnamede verilen kullanımların senkronize edilip edilmeyeceğinin düzenlenip düzenlenmediğine de dikkat edilmelidir. Eserler senkronize edilecekse de FSEK m. 55 uyarınca işleme haklarının hangisine ilişkin tasarruf işlemlerinin muvafakatnamede düzenlenip düzenlenmediğinin de ayrıca kontrol edilmesi önerilmektedir.

Üyelerimizin ve okuyanların faydalanması dileğiyle...

Her "Müzik Dostu nüansın, her vuruşun, yüreklere dokunan nağmelerin izinli bir seyahatte olduğu bu evler,

Müzik dostu mekan olmanın avantajları nelerdir?

'Müzik dostu mekan' prensibine sahip dostlarımızla daha kolay etkileşime geçebilir, Müzik dostunun sunduğu hediyeler, konser biletleri ve kampanyalarda bizimle ortak çalışmalara katılarak mekanınızın adının bu proje kapsamında yeni bir platformda duyulmasını sağlayabilirsiniz.

'Müzik Dostu Mekân' ile sanata ve sanat severlere ayrıcalıklar kazandırılmaktadır. Bu durum

Kutsal bir nişane olarak bu lisanslama mekanlarda yükseliyor.

sanatın ihtişamını anlamak ve paylaşmak için kucak açıyorlar.

İşletmelerin seslerini daha büyük mecalarda duyurmalarına olanak sağlar.

MÜZİK DOSTU MEKAN

Türkiye'de eser sahiplerinin hakları ilgili kanun ve mevzuatlar çerçevesinde koruma altına alınmıştır. Ülkemizde ilgili hakların neler olduğunu, nasıl korunduğunu, hak ihlaline karşı yaptırımlar ise 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ile düzenlenmiştir.

İlgili kanuna göre, bir eserin aslının veya çoğaltılmış nüshalarının umuma iletilmesi ya da bir umuma açık mahalde bir eserin yayınlanması için eser sahibinden izin alınması gerekmektedir. Eser sahibi adına ise bu izni de yine ilgili kanunda belirtilmiş olan ve eser sahiplerinin bir araya gelerek kurdukları Meslek Birlikleri vermektedir.

Bir umuma açık mahalde müzik eserinin yayınlanması için Meslek Birliklerine başvuru yapılır ve ilgili mekanın özelliklerine göre bir mali hak bedeli ortaya çıkar. Bu bedelin kullanıcı tarafından ödenmesi koşuluyla Meslek Birlikleri koruması altındaki yerli/ yabancı eserlerin o mahalde yayınlanmasına ilişkin yayın izni verilmiş olur.

İlgili mekan telifle ilişkin mali hak bedelini ödeyerek sadece gerekli yasal izni almış olmaz, aynı zamanda da o eserin sahibine verdiği değeri gösterir ve en

önemlisi de ülkenin sanatsal açıdan kalkınmasına önemli derecede katkıda bulunmuş olur.

Gerekli yasal izinleri alarak, eser sahibine ve dolayısı ile de müziğin üretimine katkıda bulunan mekanlar, Meslek Birlikleri ve üyeleri açısından son derece kıymetli konumdadır. Çünkü bu mekanlar aslında dinlemek istedikleri müziğin üretimi için mihenk taşı olmaktadır. Meslek Birlikleri de vermiş oldukları değer bir göstergesi olarak bu mekanları

“Müzik Dostu Mekan” olarak isimlendirmektedir.

“Müzik Dostu Mekan” projesi sanatçıların haklarını korumak için hayata geçirilmiş, ticari işletmelerin yaptığı müzik

yayınlarının teliflendirilmesini teşvik etmek için ortaya konulmuş en önemli projelerden bir tanesidir. Bu projenin en önemli sloganlarından bir tanesi olan “Farkında ol, farkını yarat” ile “Müzik Dostu Mekan” sahiplerinin her an kapısının eser sahipleri tarafından çalınabileceğini bilmesi, müzikseverler tarafından ilgili ticari işletmenin daha fazla ziyaret edilecek olması, Meslek Birliklerinin belli projelerle ilgili işletmeyi desteklemesi, yürütülen “Müzik Dostu Mekan” projesi özelinde ticari işletmeler ile karşılıklı olarak oluşturulan sinerji sayesinde, ticari işletmelerin aslında bir ayrıcalığa sahip olmalarıdır.

Bu projede bir ayağı müzik dostu olan mekanın eser sahibine, diğer ayağını oluşturan eser sahibinin de Müzik Dostu Mekana hep ihtiyacı olacaktır. Projenin sadece sanata, eser sahibine ve ticari işletmeye değil, müzikseverlere de bu iş birliği kapsamında ayrıcalık kazandırmıştır. Müzikseverlerinde Meslek Birlikleri tarafından yayın izni verilmiş

Müzik Dostu Mekanları bilmeleri, mevzuata uyan ve telifini ödeyen işletmelerde sosyalleşerek vakit geçirmeleri, belli ayrıcalıklardan yararlanmaları, elde edilen sinerjinin ayrı bir boyutu haline gelmiştir. Projenin özüne bakıldığında Meslek Birlikleri, ticari işletmeler ve bu işletmeleri ziyaret eden kullanıcıların telifine, ticari işletmeye ve kullanıcılara olan katkısının paydaşlar açısından projeyi ne denli önemli bir hale getirdiği açıktır. Telif bilincinin hedeflenen proje ile daha yaygın bir kesime ulaşacağı ise aşikardır.

Projenin büyümesinin telif sektörüne ve buna bağlı tüm paydaşlara yapacağı katkının ne denli değerli olacağı açıktır. Meslek Birliklerimiz mevcut projenin gelişmesi ve ilerlemesi için tüm çabasını ve gayretini bu minvalde sürdürmektedir. Bu kapsamda eser sahiplerini ve paydaşlarını mutlu edebilecek projelerin başarısına olan inancı her daim tamdır.

Tıpkı “Müzik Dostu Mekan” projesinde olduğu gibi “Farkında ol, farkını yarat”, zira Meslek Birlikleri olarak “Farkındayız ve projeler üretmeye devam ediyoruz”

HANGİ "MÜZİK DOSTU MEKAN"DA KİMLER SAHNE ALIYOR?

FAZIL SAY & GENCO ERKAL

23 Aralık Cumartesi
Volkswagen Arena

FERİDUN DÜZAĞAÇ

24 Aralık Pazar
Six Sense Kocataş Mansion

HAYKO CEPKİN CEZA MERCAN DEDE

22 Aralık Cuma
Zorlu PSM Turkcell Sahnesi

Telif haklarına saygı gösteren, sanatçıları destekleyen ve dinleyicilere keyifli bir deneyim sunan «Müzik Dostu Mekan»lar, müziğin evrensel diliyle buluşmanın tadını çıkarmanız için sizi bekliyor.

SAGOPA KAJMER

14 Aralık Perşembe
Jolly Joker Ankara

KURTALAN EKSPRES

15 Aralık Cuma
Hayal Kahvesi Bursa

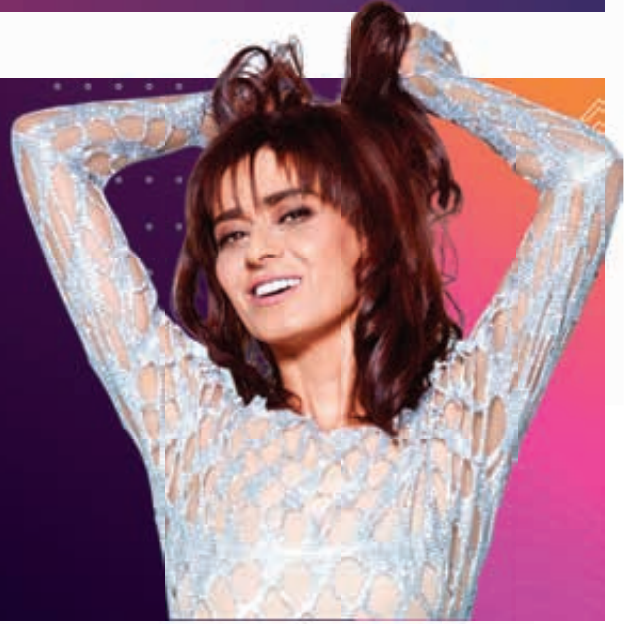
BARABAR

16 Aralık Cumartesi
If Performance Hall Beşiktaş

YILDIZ TİLBE

16 Ocak Salı
Jolly Joker Vadiistanbul

THE RINGO JETS

20 Ocak Cumartesi
Unıq Box İstanbul

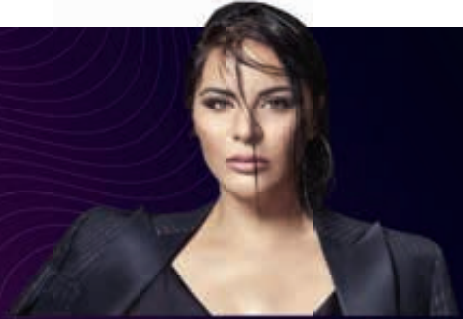
MUSA EROĞLU GÜLER DUMAN YEDİVEREN ORKESTRASI

19 Ocak Cuma
Jolly Joker Gaziantep

ZARA

27 Ocak Cumartesi
Jolly Joker Diyarbakır

AYDIN AYDIN;

“**Toplumsal** Meselelere Duyarlı Olmak, **Sanatımı** Bunun İçin **icra** Etmek İstiyorum”

“Halk müziğini, tek başına bağlama veya başka bir sazla icra edilen bir tür olarak değil, bütün müzik akımlarının özündeki cevher olarak değerlendirmek gerek.”

Bize kısaca kendinizden bahsedermisiniz?

1969 yılında, Hakkâri’de dünyaya geldim Hakkâri memleketimizin en ücra köşesi. Burada yapılabilecek

en güzel şey hayal kurmaktı. Ben de birçok Hakkâri’li genç gibi hayal kurdum. Kültüre, folklorla, müziğe yetenekliydim. Öğretmenlerim beni keşfetti, yönlendirdi. İlk, orta, lise

öğrenimimi Hakkâri’de tamamladım. 1987’de Milliyet Gazetesinin düzenlediği Halk Oyunları ve Halk Müziği yarışmasında Türkiye Birincisi seçildim. İlkokul öğretmenim

Ömer Özkan'ın desteği ile İstanbul'a geldim. Burada hayallerim büyüktü, konservatuara yerleşecektim. Kısa süre sonra bu hayalime kavuştum. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Halk Oyunları bölümünü kazandım. 5 yıl eğitim gördüm. Mezun olduktan sonra iki dönem, sözleşmeli olarak ders verdim. Özel okullarda halk oyunları eğitmenliği yaptım. Dilsiz kaval çaldım. Daha sonra dünyada ilk defa, hayvanlarda düet yapılan eserimi hazırladım ve yayınladım.

Sanatsal kimliğinizin oluşum ve gelişim safhalarını üyelerimize anlatabilir misiniz?

Bölgeden yetenekli gençlerin çıktığı, Türkiye'yi müzikleriyle, sanatlarıyla kasıp kavurdukları günlere denk geldi gençliğim. Benim ilgimi rahmetli Barış MANÇO çekiyordu. Barış MANÇO herkesten farklı işler yapıyordu, çocuklara şarkılar yapıyordu ama aslında dünyanın en önemli meselelerine dikkat çekiyordu. Barış MANÇO, hem çocuklara hem büyüklere müzik yapıyor, kültürümüzü, tarihimizi, örf ve adetlerimizi, ata sözlerimizi müziğinde işliyor, eserlerinde doğa ve hayvan sevgisine yer veriyordu.

"Ben de böyle yapmalıyım." dedim dostlarıma. "Geleneği, örf ve adetleri, Anadolu'yu, kültürü, doğayı, hayvanı, sevgiyi taşımayan bir müziği niye yapayım, ne işe yarayacak." diye düşünüyordum. İlk eserimde hayvanlarla düet yapacaktım. Arkadaşlarım karşı çıktı, alay konusu olursun, dediler. Ben bu bakışı anlayamadım. Hayvanlarla düet yapmak, hayvan sevgisini müzikte işlemek neden ayıp olsunki. Kuzularla yaptığım ilk eser çok sevildi. Özellikle çocukların ve gençlerin dilinden düşmedi. Kuzular şarkıda meleyerek vokal yapıyor, şarkıyı

"Her eserimde toplumsal meselelere dikkat çekmek, insanları uyarmak, özellikle çocuklara ve gençlere faydalı olmak istiyorum."

şenlendiriyorlar. Bir süre sonra ikinci eserim "Su Sesi" geldi. Küresel ısınmaya dikkat çekmek istedim. Su Sesi eserimdeki, "Dilop Dilop Su Sesi, Şırrrrrrrr Water Sound" repliği gençlerin diline dolandı. Su Sesi hem yayınlandığı dönemde hem de günümüzde sosyal medyada en çok paylaşılan ve taklit edilen şarkılardan oldu. Milyonlarca insan "Su Sesi" eşliğinde videolar çekip yayınladı. Yiyecek ve içeceklerin bozulması, doğal olmayan yiyeceklerin mutfaklarımızda yerini alması üzerine "Ye Ye" adını verdiğim, doğal sebze ve meyvelere dikkat çektiğim şarkıyı yaptım.

O yıllarda Türkiye'de sigara her yerde içiliyordu. Evlerde, arabalarda, toplu taşıma araçlarında, çocukların ve hatta bebeklerin bulunduğu ortamlarda bile sigara içmek normaldi.

Sigaranın zararlarına dikkat çekmek istedim. Doğup büyüdüğüm köy olan Bağışlı Köyü'nde bir kampanya başlattım. Bütün köye sigarayı bıraktırdım. Bunu "Dumansız Havalarda" adını verdiğim bir şarkı ve klip ile duyurdum. Her eserimde toplumsal meselelere dikkat çekmek, insanları uyarmak, özellikle çocuklara ve gençlere faydalı olmak istiyorum. "Trafik Canavarı" şarkısıyla, her yıl binlerce insanın yaşamını verdiği trafik kazalarına dikkat çektim. Trafikteki herkesi, kurallara uymaya davet ettim.

Önemli olan Doğaya, hayvana, yiyecek ve içeceğe hep sevgiyle yaklaşmak. Şefkatli bir annenin evladiyım, kadınlara şiddet olayları Türkiye'nin önemli gündem maddelerinden biri. Bu konuya dikkat çekmek istedim ve şiddet karşıtı bir eser yaparak kamuoyu ile paylaştım.

Doğamız her geçen gün tükeniyor, doğayı kirleten ise insanoğlu. Atıkların, çöplerin doğaya atılması, geri dönülemez hasarlara yol açıyor. Dünyada gündem olan sıfır atık konusunu, Türkiye'nin gündemine taşımak istedim ve "Pıt Pet" adını verdiğim şarkımı yayınladım. Bir temizlik görevlisi kılığında seyirciyle buluştum, özellikle naylon atıkların ve pet şişelerin doğaya verdiği zarara dikkat çektim.

Çağımız insanını bekleyen en önemli tehlikelerden biri de obezite. Obezite baş edilmesi zor bir hastalık olarak karşımızda duruyor. Hazır gıda ve hareketsiz iş yaşamına ek olarak, teknolojinin getirdiği tembellik insanoğlunu karanlık bir sona doğru götürüyor. Obeziteye "Üç Beyaz" ile bu konuya dikkat çektim. 2017 yılında ise insanların selamlanırken, öpüşmesini ve yakın teması bırakmasını istedim. Yine Bağışlı

Köy'üneydim ve köyde öpüşmeyi yasakladığımı duyurdum. İlk başta herkesi gülümseten tuhaf bir uygulama gibi görüldü. Viral hastalıkların yayılması ve temas yoluyla bulaşmasına dikkat çekmek istedim. Özellikle çocukları öpmeyelim, diye bağırdım. Selamlaşırken, mesafeli selamlaşmanın insanları koruyacağını anlattım. "Korona Var Öpme" şarkım, Covid-19 felaketinin dünyayı sarmasından çok önce bu şekilde doğdu.

2020 yılında ise helalleşmeyi gündeme getirdim. "Doğaya, hayvanlara, dünyaya çok zarar verdik insanoğlu olarak, helalleşmemiz gerek" dedim. 8 Mayıs'ı "Dünya Helalleşme Günü" ilan ettiğimi duyurdum ve şarkısını dinleyici ile buluşturdum. Toplumsal meselelere duyarlı olmak, sanatımı bunun için icra etmek istiyorum. Bunlara ek olarak, Kürtçe 200'den fazla folklorik ese-

rim bulunuyor. TRT Kurdî kanalında 2009 yılından beri aralıksız her hafta ekrana gelen müzik - eğlence programı ÇEPİK'i (Alkış) hazırlayıp sunuyorum. Sekiz müzik albümüm var. Ayrıca çoğunlukla Doğu ve Güneydoğu'da olmak üzere sayısız halk konserine imza attım.

Halk müziğinin günümüz müzik endüstrisindeki yerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Halk müziği her döneme damga vurmuş bir müziktir. Çünkü özündeki değerler, her kuşaktan insanı sarıyor. Bir dönem pop patlıyor, pop çağı oluyor, bir dönem rap patlıyor, rap çağı oluyor ama bakıyorsunuz her patlayan müzik akımının yolu halk müziğine çıkıyor. Çünkü her söz ve her melodi oradan besleniyor. Bu açıdan halk müziğini, tek başına bağlama veya başka bir sazla icra edilen bir tür olarak değil, bütün müzik akımlarının özündeki cevher

olarak değerlendirmek gerek. Müzik endüstrisinde de bu açıdan bakıldığında kilit bir yere sahiptir.

Yeni neslin türkülere olan sevgi ve ilgisi nasıl artırılabilir?

Türkülerin eskiye dair bir müzik olduğu algısı oluşturuluyor. Bu algı kimi kurumlar, kimi sanatçılar eliyle bilerek veya bilmeyerek dizayn ediliyor. Önce buna son vermemiz gerek. Sesi güzel olan genç yetenekleri, müziğin her türüne yönlendiriyorlar ama hiçbir prodüktör, senin sesin güzel, sen bir de türkü oku demiyor. Türküler, Türk müziğinin temel taşıdır halbuki. Okullara, bazı resmi salonlara, belli şemalara hapsedilmemeli. Bazı insanlar da türkülere dokunmaya korkuyor, halbuki bu kültürel miras herkesin. Herkes dilediği şekilde dokunmalı, temas etmeli, sindirmeli ve yeniden yorumlamalı. Bu konuda bilinçli bir politika yürütmeli, yazmalı, çizmeli, konuşmalı, tartışmalıyız. Reklam müziklerine, dizilere, filmlere tekrar tekrar konu etmeli, gündeme getirmeli ve yeni nesil ile tanıştırmalıyız.

MESAM Vizyon Dergisi okurlarına neler söylemek istersiniz?

MESAM'ın başarılı başkanı Sayın Recep ERGÜL'e, başarılı yönetim kurulu üyelerine ve çalışan arkadaşlarımıza öncelikle teşekkür ediyorum. Gerçekten altın çağı yaşıyorum sevgili Mesam'da. Vizyon okurlarının da dergiyi özenle takip ettiklerini, okuduklarını, arşivlediklerini biliyorum. Bana da yer verdiğiniz için teşekkür ederim. Sizlerin bir parçası olmak oldukça heyecan ve mutluluk verici. Okurlarımıza gelince, sanat dergisi okuru, her türlü ön yargıdan arınmış bir okurdur. Gelin tanış olalım, birbirimizi anlayalım, sonra üretelim, müzik deryamıza damla olalım diyorum. Herkese gönülden sevgiler.

Ahmet SATILMIŞ;

“Türk Müziği Hiçbir Zaman Ölmez”

“Bir gün gelecek benim bestelerimi bütün sanatçılar okuyacak. Hatta İbrahim TATLİSES ve önemli sanatçılar benim eserlerimi okuyacak.” dedim ve bu söylediklerimin hepsini çok şükür gerçekleştirdim.”

Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1972 yılında Malatya Darende'nin Ayvalı Köy'ünde doğdum. Müzik hayatıma yedi yaşında bağlama çalarak başladım. İlk çaldığım bağlamamı, bizim köye bir yaşlı amca elinde bir kırık bağlama sapıyla geldi. Amcaya döndüm, dedim ki; “Amca bu elindeki sopayı bana verir misin?” “-Ne yapacaksın?” diye sordu. “Bağlama yapacağım kendime.” dedim ve o bağlama sapını amcadan aldım. Arkasına yağ tenekesi monte edip olta ipliğinden tellerini takıp bağlama çalmaya başladım. İlkokuldan sonra gurbet hayatım başladı. 1992'de askere gittim ve askerden dönünce; iki yıl halı,

mobilya işi yaptım. Daha sonra Unkapanı'nda bana albüm teklifi geldi ve İstanbul'a geldim. İlk albümümü 1995 yılında çıkardım. Kendi eserlerimden oluşan bir albüm yaptım ve onun yanı sıra 10 albüm daha çıkardım. 1997 senesinde müzikhol, türkü bar ve gazinolarda çalıştım. 2017 yılında bu tür mekanları bıraktım. Şuan sadece konser düğün gibi organizasyonlara katılmaya devam ediyorum. Aynı yıl kendi stüdyomu kurarak müzik yönetmenliğine başladım. Kendime ve birçok sanatçıya albümler yaptım ve böyle hayatımı idame ettirmeye çalışıyorum.

Eserlerinizi oluşturma süreciniz nasıl gelişiyor?

Ben oturup da hadi bir beste yapayım diye uğraşmıyorum. Arkadaşlar arasında muhabbet ederken onların konuştuğu bir kelimedenden esinlenip beste yapıyorum. Mesela haber izlerken ya da bir dizi izlerken oradan esinlenip beste yapıyorum ya da yolculuk yaparken.

Halk müziğinin sektörde kullanımı, yeri ve geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Halk müziğinde bazen inişler çıkışlar oluyor. Ama Halk Müziği, hiçbir zaman ölmez. Mesela bir Kara-

caoğlan, Pir Sultan Abdal, Aşık Veysel, Neşet Ertaş ve Mahsuni gibi birçok üstatların eserleri günümüzde bile halen okunuyor ve değişik aranjmanlarla okunmaya devam ediyor. Yani diyeceğim şu ki halk müziği hiçbir zaman ölmez. Adı üstünde halkın müziği. Bu halk var oldukça Halk Müziği de var olmaya devam edecek.

Müzik yolculuğunuzda unutamadığınız bir anı var mı?

Bir gün arkadaşlar arasında muhabbet ederken konu müzikten ve besteden açıldı. Ben de “Bir gün gelecek benim bestelerimi bütün sanatçılar okuyacak. Hatta İbrahim TATLİSES ve önemli sanatçılar benim eserlerimi okuyacak.” dedim ve benimle alay ettiler. Ama bu söylediklerimin hepsini çok şükür gerçekleştirdim.

Mesam Vizyon Dergisi okurlarına neler söylemek istersiniz?

Ben MESAM'a 2000 yılında kaydoldum. MESAM tarihinde değerli başkanımız Recep ERGÜL'ün gelişle kendimi özel hissettim ve besteci olduğumu anladım. Değerli başkanımız ve ekibine sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Hasan AŞIK;

“Ömrüm Boyunca Müzikle İç İçe Olmaya Devam Edeceğim”

“Yazdığım sözler ve yaptığım bestelerimin hepsi hayatımdaki alıntılardan, yaşadığım iyi kötü günlerden ve aslında kendi hayatım dışında çevremde izlediğim hayatlardan da izler taşımaktadır.”

Kısaca kendinizden bahseder misiniz?

1959 yılında İstanbul Beykoz'da doğdum. Bir kamu kurumundan emekli oldum. Evliyim ve bir

oğlum var. Müziğe karşı çocukluğumdan gelen bir ilgim vardı. Çocukken bile yazdığım bazı sözler giderek tutkuya dönüşmeye başladı ve bunu anladığımda

kendi imkanlarım doğrultusunda geliştirmeye, araştırmaya başladım. Yani kendimi sanat alanında daha da derinleşmeye adanmışım. Hatta çocukluk dönemlerimde 6-7 yaşlarındayken komşularımız da bana “Atımı Bağladım İğde Dalına” adlı türküyü söyletirlerdi. İlk bestemi 1989 yılında yazmakla birlikte sanata sevgim daha da hızlandı. 1995 yılında Harbiye’de TRT’nin açmış olduğu solist alım ilanına başvurarak mülakatlarına katılma şansı yakaladım, mülakat sürecinde yaş şartına takıldığım için alım sürecine devam edemedim. Bu yaşadığım, müziğe karşı ilgimi daha da artırmıştı.

Beste yapmakla birlikte kendi eserlerimi de yorumluyorum. Bestelerimde söz ve müzik aynı anda geliyor ve bu şekilde biriktirdiğim eserlerimi 2000 yılında MESAM camiasına dahil olarak kayıt altına aldım. İlham geldikçe bestelerimi yazmaya, üretmeye aralıksız devam ediyorum. Ömrüm boyunca müzikle iç içe olmaya devam edeceğim.

Müziğin hayatınızdaki yeri nedir?

Müzik hayatımın her alanında bir tutkuya dönüştü. MESAM'a üye olduktan sonra kendimi daha güvende hissediyorum. Daha önce de bahsettiğim gibi müziğin benim için bu kadar anlamlı olması, aslında babamın dedesinin de payı olabilir. Yani büyük dedem memlekette eski zamanlarda bağlama çalıp, türkü söylemiş, rahmetli babam böyle anlatırdı bize. Bunu bilmenin vermiş olduğu duygu müziğe karşı heves ve isteğimi de artırdı tabii. Hayata müzikle bakmayı bilmenin önemini keşfettikten sonra hayatımın her alanında müzikle düşünmeye, o güzel hislerle yaşamaya başladım. Müzik hayat biçimim olmaya başladıktan sonra; müzik sevgim, yazma isteğim ve üretme azmim giderek arttı ve hayatıma renk katmaya başladı, daha da keyifli olmasını sağladı.

Sizi en çok duygulandıran ve ifade eden eseriniz hangisidir?

Yazdığım sözler ve yaptığım bestelerimin hepsi hayatımdaki alıntılardan yaşadığım iyi kötü günlerden ve aslında kendi hayatım dışında çevremde izlediğim hayatlardan da izler taşımaktadır. Bu bağlamda her biri çok değerli. Her birinin yaşanmışlıklar ve anılarla dolu olmasına karşın, tabii ki bazılarının değeri biraz daha ayrılmaktadır. Bunlardan biri de 'Yettiniz Be' adlı eserimdir.

Size göre gerçek sanatçı kimdir?

Gerçek sanatçı, içinde yaşadığı toplumdan kopmayan, sanatta estetik kaygıları olan, dünyayla bağlarını koparmayan, içinde yaşadığı toplumun değerlerini ve kültürel yapısını bilen, toplumun dertlerini sevinçlerini paylaşan, sanatını topluma yarar sağlamak için yapma-

ya özen gösteren, yani toplumsal faydayı öne çıkaran kişidir. Bunların yanında sanatçı, sürekli gelişime açık olmalı. Sanat alanında yeni akımları takip etmeli ve sürekli gelişime önem vermelidir.

MESAM ile ilgili düşüncelerinizi bizimle paylaşır mısınız?

MESAM, benim için 2000 yılından beri mensubu olmaktan onur ve mutluluk duyduğum bir kurumdur. MESAM, eserlerimizi ve haklarımızı koruyan, kendimizi çok daha güvende hissettiren, Sayın Başkanımız ve tüm çalışanlarıyla biz üyeleri için çalışan bir kurum olmaktan daha fazla anlam ifade etmektedir. 2022 yılında MESAM'ın düzenlemiş olduğu "Anıtkabir Ziyareti" özellikle duygulandıran bir etkinlik olmuştur. Ayrıca yaşadığımız herhangi bir sorunda yanımda olduğunu hissettirmesi ve son dönemlerde sosyal, maddi katkılarda ve faydalarda da bulunarak biz söz yazarları ve bestekarların yalnız olmadığını, arkamızda güçlü bir kurumun olduğunu hissettiren bir meslek birliğidir. MESAM'ın kendi binasına da kavuşması benim için devrim niteliğinde olmuştur. Turizm ve Kültür Bakanlığımızın da MESAM'a verdiği katkılarından dolayı teşekkür ediyorum. MESAM başkanımıza, yönetim kurulu üyelerimize, MESAM üyelerine ve ayrıca tüm MESAM personeline saygılarımı sunuyor ve başarılar diliyorum.

İçinde bulunduğumuz zamanda "Cumhuriyetimizin 100. Yılı"nın doldurmuş olması vesilesiyle bu özel günü kutluyorum.

Nice yüzyıllara.

"Sanatçı sürekli gelişime açık olmalı. Sanat alanında yeni akımları takip etmeli ve sürekli gelişime önem vermelidir."

Değerli Sanatçılarımızı Saygı ve Rahmetle Anıyoruz

Baki Kılıçarslan

1949 - 2023

Beytullah Güneri Beytöcan

1955 - 2023

Emin Kaya Bekat

1932 - 2023

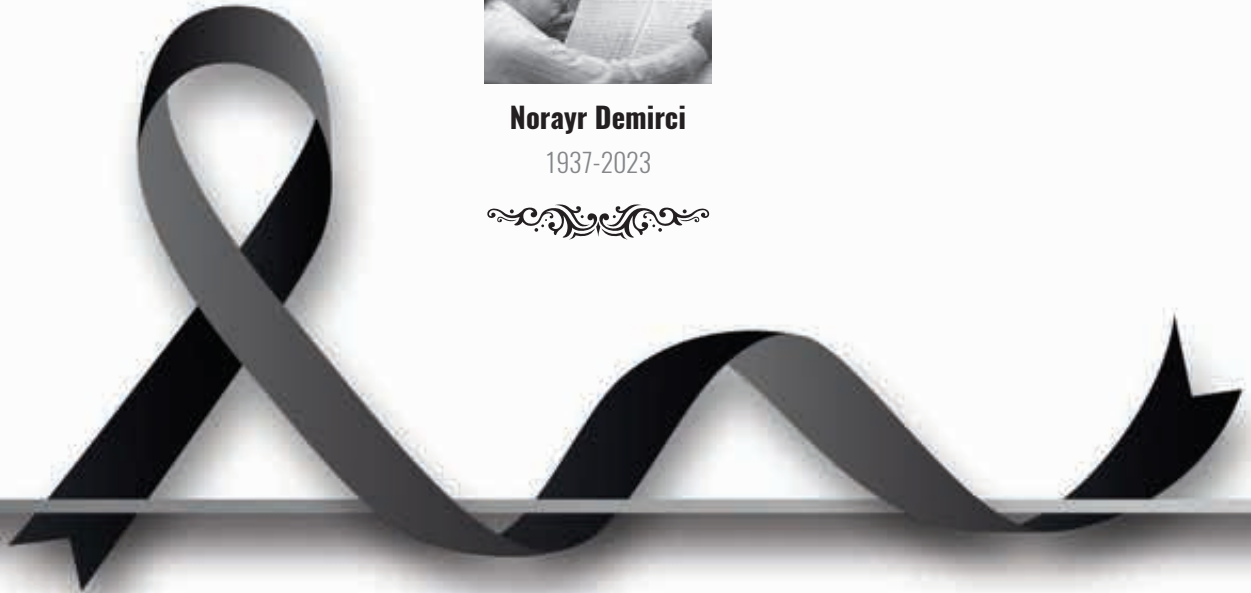
Süleyman Keleş

1966 - 2023

Norayr Demirci

1937 - 2023

*Ben giderim adım kalır;
Dostlar beni hatırlasın
Düğün olur, bayram gelir;
Dostlar beni hatırlasın*

"Aramızdan ayrılışının 50. Yıldönümünde,
Büyük Değerimiz Aşık VEYSEL'i sevgi, saygı ve özlemlerle anıyor,
eserlerini korumaktan kıvanç duyuyoruz.

2023 yılını "Aşık Veysel Yılı" ilan eden UNESCO'ya
sonsuz şükranlarımızı sunuyoruz."

TEB YATIRIM PRIME

Kesfet, Hedefle, Takip Et

TEB YATIRIM PRIME'ı indirin,
tüm cihazlarınızdan tek dokunuşla
yatırımlarınızı yönetin.

prime.tebyatirim.com.tr

TEB YATIRIM
BNP PARIBAS ORTAKLIĞI

www.tebyatirim.com.tr / 0850 222 08 66